

Upravništvo: Ljubljana, Pucinijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Inzeratni oddelk: Ljubljana, Pucinijska ulica 5 — Telefon št. 31-25, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pošto-
čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije Servizio Conti, Corr. Post. No 11-3118
IZKljučno zastopstvo za oglašje iz Kr.
Italije in inozemstva ima
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izbaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina znaša mesečno Lir 18.—
za inozemstvo vključno s »Ponedeljskim Ju-
trama« Lir 36.50.

Uredništvo:
Ljubljana, Pucinijska ulica št. 5, telefon
št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pub-
blicità di provenienza italiana ad estera:
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

Toulon v rokah italijanskih in nemških čet

Zasedle so mesto in vojno luko v petek zjutraj — Del francoske vojne mornarice se je sam potopil — Demobilizacija razpuščenih oddelkov francoske vojske

Glavni stan Italijanskih Oboroženih sil objavlja na začetku 917. vojnega poročila z dne 28. novembra 1942-XXI:

Včeraj podnevi so naši oddelki obnem z nemškimi oboroženimi silami zasedli trdnjavo Toulon.

Živahni letalski boji

20 sov. zračnih letal sestreljenih — V Cirenai in v Tunisu zmerna operativna delavnost

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil je objavil 28. novembra naslednje 917. vojno poročilo:

Včeraj podnevi so naši oddelki obnem z nemškimi oboroženimi silami zasedli trdnjavo Toulon.

Na fronti v Cirenai in v Tunisu zmerna operativna delavnost.

V zraku nad severno Afriko so se razvili živahni boji, v katerih je sovražnik letalstvo izgubil 18 letal. En naš lovec, ki ga je vodil narednik Mario Turchetti in ki se je vzdignil na znamenje alarma, je razen tega zbil v morje še dva »Beaufighterja«.

Naše formacije so izvršile posreden nočni napad na letališče v Boni, kjer so opetovano zadale svoje cilje.

Sovražnik je izvršil polet nad naselbino Floridia (Siracusa) ter povzročil nekoliko škodo. Zrtov ni bilo.

Tudi otok Leros (Egejsko morje) so bombardirala britanska letala. Javljeno je mnogo mrtvih in ranjenih med prebivalstvom, škoda pa je neznatna.

Najvišje vojaške vrline podmorničarjev

Rim, 28. nov. s. Vojno poročilo št. 813 z dne 18. avgusta se je končavalo z naslednjim stavkom: »V Atlantskem morju je neka naša podmornica pod poveljstvom kapetana fregate Giovanni Bruna torpedirala in potopila oboroženo britansko mornarico ladj »Medone«, ameriški trgovski parnik »California« in še neko tretjo trgovsko ladj »takisto oboroženo, v skupni tonazi 18.835 ton. Razen tega je zadela še drugo mornarico ladj z 10.000 ton.«

Po dovitosti svojega potovanja, ki je trajalo 72 dni, se je podmornica vrnila v svoje atlantsko oporišče in se je pri tej priliki dogladno, da je pri svojih podjetjih pokazala najvišje vojaške vrline ter hrabrost naših mornarjev. Omenjena podmornica, ki je oceanskega tipa, izpodriva približno 1000 ton; oborožena je s 4 protiletalskimi strojnimi in z enim topom 100 mm ter ima 8 cev za torpede.

Podmornica je preplula 11.900 milj ter se je dotaknila Bermudov, Bahamskega otočja, Otilov, otoka Barbadosa ter Kapverdskih otokov. Vračajoč se v oporišče je plula podnevi ves čas pod vodo. Ko so se 77. dan izbrali akumulatorji, se je morala dvigniti na površino, da si jih napolni. Nenadoma se je pojavil nadnjo 4 motorji »Sunderland«, ki je iz višine 350 do 400 m metal nanjo bombe in jo obstreljeval iz strojne. Prvemu britanskemu letalu se je pridružil še drugo in tretje. Vsako izmed njih je vrlo kralj ducaat globinskih bomb. Potopitev ni prihajala v prostev. Zato se je bilo treba braniti na prostev. V tem ko je poveljnik Bruno strelcem sporočil cilj, je granata 20 mm eksplozivno razstrelila motorje in od njega vrata. Zadel ga je velik drobec, da je bil v trenutku oblit s krvjo. S prstom si je poveljnik zatisnil žilo ter je nadaljeval poveljevanje. Toda izguba krvi je bila tako močna, da je kmalu nato omahnil in sta ga dva mornarja odnesla v notranjost. Sunderland je bil med tem že smrtno zadet.

Naslednji dan so nemški lovci zbili še en »Sunderland« ter polovili posadko onega, ki so ga zadeli kroglice s podmornice. Posadka podmornice je imela poslej samo to misel, kako bi rešila poveljnika. Drugi častnik Galzinia je izkoristil dim, ki je nastal med živahnimi streljanjem, ter je takoj ukazal potopitev. Ko je bila podmornica tako na varnem, je poklical poveljnik Bruno drugega častnika in ker ni mogel govoriti zaradi čiste izgube krvi — izgubil je 3 in pol litra krvi in pljuča so jedva še delovala — mu je dal pisemna povelja. Galzinia je takoj objavil posadki, da v imenu Nj. Vel. Kralja prevzema poveljstvo nad podmornico. Obvestil pa je moštvo, da je poveljnik živ. Nato je Galzinia brzojavil

Novi vitezi Savojskega reda

Rim, 27. nov. Njegovo Velikanstvo Kralj in Cesar je z nedavnim dekretom blagovolil na predlog Duceja podeliti odlikovanje viteza Savojskega reda brigadnim generalom Biglinu Carlu, Dupontu Francecu, Gandinu Antoniu, Palmi Vittoriju in Tirelliju Mariu.

Turško priznanje italijanskim podmornicam

Carigrad, 28. nov. s. List »Bejoglu« objavlja članek, v katerem opisuje in priznava omenja akcije italijanskih podmornic od začetka vojne do danes. List poudarja, ki so tako v Sredozemskem, kakor v Atlantskem morju sovražnemu ladjevju zadajali vedno hude udarce. Pisec se s posebno pohvalo spominja junaških posadk, ki so znale poiskati svojega sovražnika celo v sredi njegovih najbolj utrjenih oporišč.

prijateljskim lovem in se dogovoril z njimi za sestanek za drugo jutro. Medtem so oslabelega poveljnika skrbno obvezali.

Naslednje jutro ob 9.30 je bila podmornica zopet na površini. Iz daljave se je videlo 7 letal. Bila so angleška, zato se je podmornica takoj potopila. S tem je bil položaj za poveljnika zopet otežčen, zato je napravil svojo oporoko. Ob 11. se je podmornica zopet dvignila, nagnila pa se je za 40 stopinj. Ko se je namreč dvignila na površino je nanjo neki Bristol Blenheim vržal štiri bombe. Dve sta prileteli na krov, a se nista razpočili. Drugi dve pa sta zadeli ladj in se razpočili. 122 kv. m. zunanjega oklepa je bilo razbita in zaradi tega se je ladj tako močno nagnila. Sovražno letalo je videlo, da se podmornica ne more braniti, ker je bilo vse orožje neuporabljivo. Spustilo se je gotovo 17 krat na nekoliko metrov višine ter je porabilo vso municijo za svoj divji lov.

Medtem je posadka hotela iz notranjosti, kamor so ydirali debeli curki vode, ter prenesla tudi poveljnika v stolp, kjer je bilo še edino zavetišče. Kazalo je, da se bo podmornica potopila vsako minuto. Podpoveljnik Elia, železničar iz Calabrie, je kljub klorovim plinom zlezal v ladj po sukunje in kapo poveljnika, kajti v sukunju je imel poveljnik fotografijo svoje soproge in treh otrok.

Mornarji so začeli pripravljati splav. V tem pa se je dogodil čudež. Bombe, ki so zadale posodo za nafto, so povzročile, da je nafta iztekla in da je podmornica zopet dobila navojesje. Ljudje so hoteli k motorjem in po petih ali šestih urah mrličnega dela se jim je posrečilo spraviti v red en motor. Tako se je ladj lahko zopet premikala. Plula je, ravnojač se samo po soncu in po zvezdah. Bila pa je v veliki nevarnosti, ker bi zadostoval samo majhen sunek vetra, da bi se potopila. Toda moše, katerih poveljnik je vrl junak, so se takisto izkazali za junake. Rešili so sebe, podmornico in ljubljeno poveljnika. Nekoliko dni potem je bila Brunova soproga že ob njegovi bolniški postelji

Vpoklic letalskega osebja v Španiji

Madrid, 28. nov. s. Sklicujoč se na zakon o delni mobilizaciji je letalski minister odredil, da se morajo javiti pod orožje do 5. decembra podčastniki in vojaški letniki 1914 ter rezervisti starejših letnikov. Pri tem niso oproščeni odzvat se pozivu niti oni, ki so bili dodeljeni kot pomožne sile javnim službam, niti oni, ki jim je bil dan odlog zaradi študija.

Berlin, 27. nov. s. Dodatno k vojnemu poročilu objavlja nemško vrhovno poveljništvo:

Po napadu anglo-ameriških sil na francosko kolonialno ozemlje so nemške in italijanske čete vkorakale v Francijo ki dotlej ni bila zasedena, da bi jo settle skupno s francoskimi oboroženimi silami pred nadaljnji invazijami angloameriških napadalcev.

Po častni besedi francoskih poveljnikov vojske in mornarice, da se bodo uvrstili s svojimi formacijami v okvir splošne obrambe, francoske oborožene sile po volji Führerja niso ostale samo nedotaknjene, temveč so bile deloma celo ojačane in oborožene, medtem ko je bil posebno važni utrjeni odsek Toulona s francosko sredozemsko mornarico prepuščen francoski avtonomni obrambi

V tem času so se množila kršenja dane besede in poizkusi pobega visokih francoskih oficirjev. Ugotovilo se je tudi, da se pojavlja vedno bolj očitno sistematično hujskanje za sodelovanje pripravljenih francoskih oboroženih sil s pomočjo anglo-

saskih vplivov in da je to hujskanje v zadnjih dneh prodrlo tudi med mornarico v Toulonu.

V spoznanju, da ta razkroj francoskih oboroženih sil v naraščajoči meri ogroža varnost nemških in italijanskih okupacijskih čet in ruši avtoriteto poveljništva francoske države, sta Führer in Duce dala preteklo noč povelje za zasedbo trdnjave Toulon, da se prepreči nameravani odhod sredozemske francoske mornarice, in za demobilizacijo nezanesljivih kontingentov francoske oborožene sile.

Nemške in italijanske čete so bliskovito izvedle to povelje in v kali zadušile odpor, ki se je na posameznih točkah pojavil pod vplivom anglosaskih agitatorskih elementov. Opravile so v nekaj urah poverjeno jim nalogo. Mesto in pristanišče Toulon sta od zore trdno v rokah naših čet.

Del francoske mornarice se je kljub na sprotnemu povelju francoske vlade sam potopil. Demobilizacija razpuščenih francoskih formacij je v teku in bo v kratkem izvedena.

Hitlerjevo pismo Petainu

Vzroki novega ukrepa Osi — Maršal Rundstedt pooblaščen za ureditev odnošajev s francosko vlado

Berlin, 27. nov. s. Führer je poslal maršalu Petainu, šefu francoske države, naslednjo poslanico, datirano v Berlinu s 26. novembrom:

Gospod maršal! Ko sem se moral 11. novembra 1942 v sporazumu z zavezniki Nemčije odločiti, da zaradi zagotovitve obrambe Nemčije v vojni, ki nam je bila svoj čas vsiljena od Francije in Anglije, zasedemo južno obalo Francije, je bilo to storjeno tudi v upanju, da se bo tako doseglo razdruženje v notranjosti Vaše države, razdruženje ne samo v interesu Nemčije in Italije, temveč v interesu Francije same.

Posmatrajoč nedavno preteklost, lahko zopet ugotovim, da v septembru 1939 ni Nemčija napovedala vojne Franciji ali Angliji, temveč nasprotno. Po prevzemu oblasti nisem nikoli izpustil prilike, prav v odnosih med Nemčijo in Francijo, da bi ju osvobodil ovir v zvezi z versajsko pogodbo in da bi med njima uredil resnično prijateljsko sodelovanje. Nemčija je zahtevala samo eno stvar od Francije: da ne odbije roke, katero sem ji ponudil. Vendar so brezvestni Anglosasi in v prvi vrsti židovski intrigantje v nesrečo uspešni tolmachi to dejanje nove Nemčije kot znak nemške slabosti, kakor kasneje vse mirovne ponudbe kot znak bližnjaja poloma.

Dočim ni bilo z nemške strani ničesar vsiljevanega Franciji, ne s strani vlade, ne s kakšne druge strani, bodisi z govori ali s pomočjo tiska, in ni bil stavljen noven predlog, ki bi lahko škodil francoski česti, so odgovorni zapelevalci v Parizu zahtevali razkosanje nemške države, suženjstvo nemškega naroda, odstranitev temeljev naše socialne zakonodaje, predvsem pa popolno obnovo neomejene pravice ropanja narodov po židovski rasi, ki je bila v Nemčiji postavljena na mesto, kakršno ji pritiče.

Vem, gospod maršal, da Vi v ničemer niste sodelovali pri teh bojevilih spletkah, vendar pa tudi Vi dobro veste, kako sem po poljski vojni ponovil svoje prejšnje izjave in ponudil mir brez kakršnih koli zahtev z nemške strani, mir, v katerem je šlo samo za evropsko sodelovanje. Vendar so kakor v dneh pred septembrom 1939 tudi po zaključitvi vojne na Poljskem tisti, ki so bili zainteresirani na razkosanju Evrope, kakor tudi na finančnem izkoriščenju te vojne, prevladali s svojim krivkom ta poziv k pameti in so zahtevali nadaljevanje vojne za vsako ceno.

Tako je boj, ki ga je Vaša tedanja vlada vsilila Nemčiji in nato njeni zaveznici Italiji, moral biti razrešen z orožjem, ki je zavzelo mesto razuma. Kljub zmagi, edinstveni v govorini, nisem ničesar podvezl, kar bi lahko ranilo čast Francije in sem zahteval s premirjem samo jamstva, ki naj bi prepredila v kakršnih koli okoliščinah obnova boja. Tudi kasneje nikoli nisem postavil zahtev, ki bi bila v nasprotju s to politiko. Vi veste, gospod maršal, da so vse trditve, ki jih širijo Angleži in Američani, glavni krivci in dobičkarji te vojne, trditve, da se je Nemčija hotela polastiti francoske mornarice, samo čiste izmišljotine ali boljše: zavestne laži. Medtem ko mora Nemčija zaradi te vojne, vsiljene od Francije, še zdaj prenašati trde žrtve, je francoski narod lahko živel v miru in čeprav so ji njeni zavezniki sami s svojimi napali na morju in z zraka zadali krvave žrtve, je Nemčija v isti dobi postopoma izpustila nad 700.000 ujetnikov od 1.960.000, kar je edinstvena zadeva, tako mislim, v zgodovini vojne.

Ako se je ta postopek končno polagoma opustil, se je to zgodilo edino zaradi dejstva, da je na nesrečo v vaši državi nespraviljivim elementom še vedno uspevalo sabotirati sleherno resnično sodelovanje. Vi sami, gospod maršal, ste izrazili željo, da bi se z meo sestali, da bi se našla in določila možnost takega sodelovanja. Jaz sem prišel na to željo in v Montoiru so bili razgovori, ki bi lahko, o tem sem bil prepričan, tvorili osnovo za odpravo splošne napetosti. Na nesrečo so tisti, ki so bili zainteresirani na vojno, lahko v Franciji sami nekaj tednov nato uničili to sodelovanje, navajajoč motive, ki so morali mene osebnost neskončno prizadeti. Prisiljen sem ugotoviti, da je bilo javno rečeno, da eo bili zemeljski ostanki Napoleonevega

sina prepeljani na svojo odločitev v Pariz, da bi nastala prilika za povabilo Vas samih, gospod maršal, in da bi tako lahko položili roko na vašo osebo.

Danes moram odkriti, da ste me Vi sami, gospod maršal, večkrat svojčas vprašali, ali bi lahko preselili svoj sedež v Versailles in da sem jaz vedno odklonil to vašo željo z opombo, da bi o tili svet to vzel za pretezo k trditvi, čeprav neupravičeno, da se francoska vlada nahaja pod nemškimi gospodstvom. Čeprav je bilo tako ravnanje

Hude sovjetske izgube

Samo med Donom in Volgo so Sovjeti v enem tednu izgubili 319 tankov — Velika aktivnost letalstva na vseh odsekih vzhodne fronte

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 28. nov. Nemško vrhovno poveljništvo je objavilo danes naslednje vojno poročilo:

Nemške in rumunske čete so v zapadnem Kavkazu v protinapadu odbile napad sovražnika. Tudi vzhodno od Alagira so se zrušili sovjetski napadi ob izgubi 35 oklopnih voz. Lovci so tukaj sestrelili 7 sovjetskih letal.

Motorizirane nemške čete so uničile pri sunku v Kalmiški stepi sovražnikovo skupino sil. Privedenih je bilo 600 ujetnikov.

Med Volgo in Donom, v velikem kolenu Dona ter v Stalingradu so se spet izjavili v ogorčenih borbah hudi napadi sovražnika. Protiletalsko topništvo in bojni letalci so učinkovito posegali v borbe na kopnem in uničili 34 sovjetskih oklopnih voz. Po dosedanjih poročilih je izgubil sovražnik v času od 20. do 27. novembra med Volgo in Donom 319 oklopnih voz. Razen tega je bilo razrušenih 26 topov in privedenih nad 2000 ujetnikov.

Na fronti ob Donu so italijanske čete onemogočile sovražnikov poskus za prekozačenje reke.

Obrambni boji se spreminjajo v napadalne

Sovjetski ofenzivi na srednjem in južnem odseku vidno pešata kljub brezobzirnemu žrtvovanju moštva

Berlin, 27. nov. Nemški vojaški krogi so slej ko prej optimistično razpoloženi glede ocene položaja na vzhodni fronti. Z odseka Kalinin—Toropoc prihajajo ugodne vesti in je tam bila sovjetska ofenziva dosti manj uspešna kakor na jugu. To je treba razumeti tako, da sovražnik ni mogel doseči niti takih začetnih uspehov, kakor jih je dosegel Timošenko v svojem napadu proti zavezniškim položajem v področju Dona in Volge.

Kljub obseznosti sovjetskega podjetja in kljub ogromni silam, ki jih ima na razpolago sovjetsko poveljstvo, se je nemška fronta sijajno upirala ter dokazala učinkovitost nemških naprav, ki jih je izvršila v teku poletnih mesecev organizacija Todt. Najvažnejše dejstvo je to, da se je boljševiski val zlomil na glavni obrambni črti. Že zasedba enostavno utrjene višine, ki nima strateške vrednosti, je stala boljševiske na tisoče mrtvih in na tucete oklopnih voz.

Kakor v vseh dosedanjih ofenzivnih podjetjih, odkar traja vojna med Sovjetsko zvezo in Evropo, sovjetsko vrhovno poveljstvo ni upoštevalo in ne upošteva žrtve. Pokazalo se je zopet, da se ne plaši nikake krvne cene, samo da izvede kak vojaški načrt. S tem odkriva strahovito vojaško slahvolje.

Po zadnjih vesteh sovjetska ofenziva na srednjem delu fronte znatno peša. Bojujoče se čete že kažejo razločno znake utrujenosti. Celi odredi mečejo orožje proč in se dajo ujeti brez odpora. Duh sovražnikovih čet je omajen po prejšnjih porazih. Ta okoliščina pojasnjuje, zakaj je Moskva nedavno ustanovila divizije »najzvestejše« ter jih poslala v boj, kjer naj služijo ostalim vojakom za zgled junaštva in vdanosti boljševiški stvari ter za zgled splošnega udarčenja duha sovjetske vojske. Množica ujetnikov in prebežnikov, ki se pošiljajo v ta-

naravnost v nasprotju z mojim zadržanjem v dobi premirja, nisem reagiral, ker sem vedel in prav dobro vem, da so med francoskim narodom tudi milijoni marljivih delavcev, kmetov in mešanov, ki v svoji notranjosti nimajo ničesar opraviti s tem manevrom, temveč si sami želijo samo miru. Lahko si še dovolim ugotovitev, go-pod maršal, da nisem niti enkrat izbral prilike, da bi povabil kakega člana Vaše vlade k meni, temveč, da so se razgovori vršili vedno na prošnjo same francoske vlade. Oba razgovora z admiralom Darlanom sta nastala enako samo na njegovo izrečno prošnjo in v Vašem imenu, gospod maršal.

Izkrcanje ameriških in angleških čet v severozapadni in severni Afriki, ki je bilo, kakor se sedaj vidi, izvedeno v sporazumu s številnimi francoskimi generali izdajalci, je odstranilo vse pogoje, določene v uvodu pogodbe o premirju, ter je prisililo Nemčijo, da podvzame in izvede tako varnostne mere v sporazumu s svojimi zavezniki. Nisem bil dne 11. novembra še p. drobnou poučen o vseh prejšnjih razlogih, ki so dovedli do te angleško-ameriške akcije. Danes vem in veste tudi Vi, gospod maršal, da je bita ta zasedba izvedena na izrečno željo tistih francoskih elementov ki so svojčas pričeli vojno in ki še danes niso izginili iz javnega in zlasti iz vojaškega ozračja Francije. Da so francoski generali in admirali prelomili svojo častno besedo do nemških oblasti, in to v neštevilnih primerih, je že samo po sebi odurno. Ker pa morate Vi sami, gospod maršal, priznati, da so ti generali, admirali in oficirji tudi nasproti Vam prelomili svojo prisego zvestobe, me to sila k ugotovitvi, da so sporazumi s temi elementi popolnoma nekoristni. Poslal sem Vam zbrane dokaze, da so bile od vkora-

Nadaljevanje na 2. strani

Jugozapadno od Kalinina in na prostoru okrog Toropca trajajo hudi obrambni boji dalje. Lastni protinapadi so vrgli sovražnika na raznih odsekih nazaj, pri čemer je bilo ponovno sestreljenih 95 oklopnih voz, od teh 56 samo od ene oklopne divizije. Oddelki bojnih letal so podnevi in ponoči in kljub snežnim viharjem z dobrim učinkom napadali kolone na pohodu, izhodiščne postojanke čet ter železniške naprave v Toropcu.

Na visokem severu so bojni letalci z bombami težkega kalibra obmetavali kolodvore ob murmanskim železnicam.

V severni Afriki samo krajevno omejeno bojno delovanje, šotore in železniške cilje med Bengazijem in Agedabijo so letalci obstreljevali z bombami in drugim orožjem. Drugi letalski napadi so bili podnevi in ponoči usmerjeni na letalska oporišča in motorizirane sovražnikove sile v Tunisu. Nemški in italijanski lovci so v celotnem bojnem področju sestrelili 20 sovražnikovih letal.

Nemški lovci so pri dnevnih poletih proti južni obali Anglije uspešno napadali železniške cilje.

borišča v zaledju, je narasla na več tisoč mož.

Ruska ofenziva je stopila v fazo, ki ne vzbuja več nikakega vznemirjenja, čeprav se sovražni napadi v srednjem odseku nadaljujejo. Nemška obramba je v vsakem pogledu kos sovražnim napadom.

Obnem z ugotovitvijo nepomembnosti ruskega napada na jugu od Kalinina in na jugozapadu od Toropca naglašala neki poročevalci iz nemškega vrhovnega poveljstva, da se postopoma menja slika položaja na južni fronti zaradi neštevilnih napadov Timošenkovih čet. Čeprav se za sedaj ne more govoriti o odločilni izpremembi, so vendar vedno jasneje kažejo znamenja, napovedujoča veliko protiofenzivo zaveznikov. Naša obramba se je v nekaterih točkah ustalila, medtem ko sovražnik na drugih mestih izgublja že osvojene položaje.

V Donovem kolenu je položaj neizpremenjen. Vrste se v istem ritmu napadi in protinapadi, ne da bi bila jasna nadmoč te ali one strani. Nemški vojaški strokovnjaki zatrjujejo pri ocenah dogodkov na južnem odseku, da od danes naprej ne gre več za obrambno borbo, marveč za zelo razgibane boje. Ako hočemo biti blizje resnici, moramo že govoriti o obrambni bitki, ki se vodi na ofenzivni način. Tu ne gre za besedno igro, marveč je to zelo točna oznaka prve izpremembe, ki bo nedvomno imela velike posledice. (»Piccolo«)

Hrvatski delež v vojni proti boljševizmu

Zagreb, 27. nov. s. Ob prvi obletnici pristopa Hrvatske k protikominternskemu paktu omenjajo listi delež, ki ga Hrvatska še naprej daje v vojni proti komunizmu in v obrambi evropske kulture, ter poveljujejo junaška dejanja hrvatskih prostovoljcev na vzhodni fronti.

Proglas Eksc. Robottija o uspehu vojaške akcije proti partizanom

SLOVENCI!

Očiščevalne in policijske akcije, ki so jih oddelek Kr. Vojske in Črnih sraj Armadnega zbora pričeli izvajati 16. julija tega leta, da bi v tej provinci vzpostavili red in mir, ki so ju kalili vsem poznani maščevalni uboji, ropi in okrutnosti, ki so jih vršili plačanci z angleškim in boljševiškim zlatom, so rodile uspehe, ki ne potrebujejo razlag. Jasno so izražene v zelo pomembnih številkah:

2654 zločincev je bilo ubitih v boju, 1625 se jih je predalo z orožjem.

V teh številkah, ki so natančno ugotovljene, niso všteti oni, ki so jih ubili ali smrtno ranjene odvedli zločinci s seboj na begu in jih tako odtegnili naši neposredni ugotovitvi. Na podlagi zanesljivih poročil, ki so jih prejela italijanska vojaška oblast, moramo prišteti prejšnjemu natančno določenemu številu še kak tisoč takih izžub.

Vsa njihova taborišča in skladišča, ki so jih pripravili z ropi in z izsiljevanjem v škodo slovenskega prebivalstva, smo uničili. Zaplenili smo ogromno količino avtomatičnega in ročnega orožja, streliva in vseh vrst vojnega materiala.

Brez prestanka se še vedno predajajo poveljstvom naših posadk osebe, ki so jih zločinci prisilili, da so se pridružile njihovu zločinskemu delovanju, ali pa so sicer prostovoljno množile njihove vrste, pa se kesajo svojih zločinov in se javljajo v zupanju na prizanesljivost italijanskih oblasti. Takim ljudem je — kakor znano — zagotovljeno, da bodo ostali pri življenju. Glede tega se morejo sedaj in v bodoče zanesti na mojo besedo.

Vse čenče raznih »Slovenskih poročevalcev«, vsi tajni letaki, vse laži, ki so jih razširili razni komunistični »glavarji« — ki so se odločili raje za borbo na papirju in se skrbno ogibali podatki se v boj skupno s svojimi pristajši, kakor so nasprotno to storili italijanski vojaški poveljniki — ne morejo prav nič spremeniti teh resnic ali zmanjšati tudi le za eno samo številko gori navedenih podatkov.

Slovenici!

Oboroženi vojak Italije, budni varuhi reda in miru med vami, se vračajo na svoja mesta s trdnjo voljo nadaljevati neizprosno boj proti sodrgi, ki se je postavila izven zakona in skuša zbrati svoje razbite sile, da bi znova sejala strah in trepet med mirno slovensko prebivalstvo po mestih in vaseh!

Poštena slovenska mladina se zaveda visokega pomena tega boja in si šteje v čast sodelovati v tej borbi ob strani vojakov zmagovitega Kralja. Mi smo veseli, da imamo to mladino ob svoji strani!

Poveljnik XI. Armadnega zbora
General MARIO ROBOTTI

Nadaljevanje s 1. strani

kanja čet 11. novembra 1942 zopet dane svedene zagotovitve in zlasti v obliki izjav na častno besedo in da so bile še tisti dan kršene, kakor se je lahko ugotovilo na podlagi odkritih novic. Ugotovljeno je, da je admiral, poveljnik mornarice po svoji zagotovitvi, da se bo francoska mornarica borila v Toulonu proti slehernemu sovražnemu napadu, znova varal Nemčijo in Italijo. Potem ko je dal to izjavo dne 11. novembra, je bilo 12. novembra dano povelje, da se ne sme streljati v nobenih okoliščinah ob morebitnem izkrcanju angleških in ameriških sil. Medtem so bila odkrita nadaljnja kršenja obvez premirja.

Zaradi teh dejstev si dovoljujem, gospod maršal, sporočiti vam naslednje:

1. Zavedam se, da Vi osebno, gospod maršal, nimate nič opraviti v vseh teh dogodkih in da zaradi tega globoko trpite.

2. Moram zastopati interese naroda, kateremu je bila vojna vsiljena in ki ima zaradi časti in svojega ohranjenega intinkta dolžnost, da se bori proti tistim, ki so začeli to vojno in ki jo zdaj nadaljujejo, da bi uničili vso Evropo ter se v službi neke evropske klike in deloma židovsko-anglosaške, ki je tuja Evropi.

3. Prisiljen sem nadaljevati to vojno v imenu tistih milijonov ljudi, ne samo iz moje države, ki so se osvobodili bremena brezvestnega kapitalističnega izkoriščanja in ki nečesto biti večno žrtve mednarodnega izkoriščanja in celo dokončnega uničenja svojega narodnega duha.

4. Gospod maršal, nemški narod, v imenu katerega vam izročam to izjavo, ne sovraži francoski narod. Toda kot njegov šef in zastopnik sem sklenil, da v nobenem primeru ne pustim zavleči Nemčije in Evrope v kaos, tolerirajoč manevre elementov, ki so povzročili to strašno vojno. Tako bom zavzel stališče proti sleherni organizaciji in zlasti proti osebam, ki hočejo tudi v bodočnosti preprečiti vsako sodelovanje med nemškim in francoskim narodom. Obremenjene že v preteklosti s hudim zločinom, da so priče vojne, sedaj menijo, kakor se zdi, da je prišla njih ura drugi, da ustvarijo na jugu Evrope odpravo za vdor sile, ki ne pripada temu kontinentu.

5. Ko sem zvedel o novih kršenjih dane besede s strani francoskih oficirjev, generalov in admiralov v zvezi s dokazani nameri da se Francija, kakor severna Afrika, odpre angložidovskim vojnim zločincem, sem dal povelje, naj se takoj zasede Toulon in prepreči odhod ladij ali pa njih uničenje in da se stre silnišči odprje, če je potrebno z največjo silo. Ne gre tu za boj proti oficirjem in francoskim vojakom, ki imajo čut časti, temveč proti vojnemu zločincem, ki jim še ni bilo zadosti prelite krvi, temveč so neprestano na preži na nove možnosti, s katerimi se omogoča nadaljnje trajanje in razširjanje te katastrofe. Iz tega razloga sem dal povelje, naj se demobilizirajo vse enice francoskih oboroženih sil, ki jih v nasprotju s povelji njih lastne francoske vlade hujkajo oficirji ter nagajajo k aktivnemu odporu proti Nemčiji.

6. Tudi te mere, po katerih sem moral poseči samo zaradi izjav Vaših admiralov in generalov, niso naperjene, kakor sem že rekel, proti Franciji ali francoskemu vojaku. Moje odkritosrčno upanje je in delim ga s svojim zaveznikom, da bo moglo zopet dati francoski državi oborožene sile, katerih oficirji ubogajo vsaj svojega lastnega šefa države ter nudijo tako jamstvo za sklenjene konvencije in pogodbe med državami. Kakor Vas to lahko boleče zadene v tem trenutku, gospod maršal, tako bo pomirjujoče in olajšujoče spoznanje, da država ne more dolgo obstajati, ne da bi imela disciplinirano in poslušno armado. Iz tega razloga reorganizacija mornarice vojske in letalstva, ki vam bodo slej ko prej poslušne, ni nesreča, temveč nasprotno sreča za Francijo.

Ne bi hotel zaključiti tega pisma brez ponovnega zagotovila, da ta vsiljeni mi korak nikakor ne slabi moje volje po sodelovanju s Francijo, temveč se boje po nasprotno verjetno ustvarili potrebni pogoji za uresničenje tega sodelovanja.

Prav tako je moj nepreklicni sklep podpirati Francijo pri zopetni osvojitvi njenih kolonij, katere so ji Anglosaši odvzeli in to z vsemi sredstvi, s katerimi razpolaga Nemčija. Ni bila namena niti Nemčiji, niti Italiji porušiti in uničiti francoski kolonialni imperij. Vendar pritiče francoski državi sami, da podvzame neobhodne mere in prepreči, da bi se kri zopet prelivala. Za uresničenje pogojev resnično obema stranema koristnega in učinkovitega sode-

Z univerze

Sorodniki onih slovenskih visokošolcev, ki so že odšli v Italijo zaradi študija, so naproseni, da takoj sporoče rektoratu dan, ko so visokošolci odpotovali v Italijo, naslov njihovega stanovanja in univerzo, na katero so se vpisali. Rektorat univerze.

Bon za lir...

Da, bon za lir 900, ki se izplačajo v teku enega leta po »osvoboditvi« Slovenije...

Tako je poveljnik nekega bataljona partizanskih razbojnikov plačal nekemu kmetu Ljubljanske pokrajine rekviriranega prašiča.

Javnost si ni dovolj na jasnem, kako partizani postopajo kadar krajejo. Če se kmet brani, umore njega in vso njegovo družino, potem pa v svojih propagandnih letakih zvržejo vso krivdo na italijanske vojake. Ako pa se kmet vda s kislim obrazom in dovolj da ga okrajejo, mu puste »bon« z mnogimi pečati s podpisom in črko kolovodje, s katerim mu zametajo plačilo ukradenega blaga v roku enega leta po »osvoboditvi« Slovenije.

Kmet seveda izroči tak »bon« najbližji italijanski vojaški posadki, ki mnovi, da kazniče pri razbojnikih; pri tem se seveda ne drži točno omenjenega roka. Potrdilo o prejeti vsoti je nampram razbojnikom vedno isto: dober italijanski svinec.

V smislu člena...

Partizanom je stvar močno stopila v glavo in postali so »zakonodavci«. Z veliko resnostjo izdajajo odredbe, naredben in zakone, o katerih seveda ne vedo, kdo jih bo upošteval, če ne njihovi pristajši v gozdovih. Morda si mislijo, da bodo ti zakoni veljali tudi za slovensko ljudstvo, kadar bo »osvobodeno«, italijanske pravice.

Kadar ujamemo koga in občutijo zverinski nagon, da ga umore, ni s tem rečeno, da to napravijo takoj in brez pravil. Nikakor. Prečita si pri tem na primer člen 2 in 3 naredben »vlade« za Dolenjsko in ga mirno umore, pripravljeni, da ravna po vest, kajti njihov zakon je zakon, čeprav je hud...

Tako se je primerilo prečeskemu županu Janku Komljanu.

Zato pa morjati ne bodo ustreljeni v smislu čl. 2 in 3 naredben, ki jo je izdala dolenjska »vlada«, marveč po naredbi »italijanskih oblasti«, ki izvajajo zakone na temelju zakonikov one rimske pravice, ki je dala življenjska pravila vsem narodom sveta, tudi bolj izobraženim, kakor so ljudje, ki se kladijo po slovenskih gozdovih.

Požar v Lazah

Dne 25. t. m. je okoli 22. ure v Lazah, občina Planina, v hiši družine Konstantina Dadamosa zaradi slabo delujočega dimnika nastal požar. Plameni so, razpihani od hudega vetra, našli v podstrešju dovolj gradiva ter so kmalu zajeli vso hišo. Nastopili so takoj prostovoljni gasilci in oddelek vojakov sosednje vojaške posadke, ki so rešili vse pohištvo ter neutrudno delali do zore, da bi omejili požar, ki je ogrožal tudi sosedne hiše. Obrambno delo je močno oviral nedostatek vode.

Gospa Katarina Dadamos, 70 let stara, je bila že v postelji in so jo svoji takoj zbudili. Zaradi strahu pa jo je zadel srčna kap in je čez nekoliko minut izdihnila.

Okrožni komisar cav. Rosin se je v spremstvu policijskih tajnikov iz Logatec, Rakeca in Planine slučajno mudil v bližini ter je, opozoren po sliki požara, takoj hitel na lice mesta. Dal je potrebna navodila, da so spravili pod streho prizadeto družino. Pohvali je domače gasilce in vrle vojake, ki so se žrtvovali neutrudno vse do prvih ur naslednjega dne.

Izpred vojnega sodišča

Vojaško vojno sodišče Vrhovnega poveljstva Oboroženih sil Slovenija—Dalmacija, odsek v Ljubljani, je izreklo naslednjo sodbo v stvari proti:

Badovincu Iliji, sinu Gabrijele in Angele Sejatovič, roj. v Rosalnicah pri Metliki 1. VII. 1917, tam bivajočemu;

Badovincu Vladimirju, sinu Gabrijele in Angele Sejatovič, roj. v Rosalnicah 17. X. 1925, istotam bivajočemu;

Badovincu Marku, sinu Gabrijele in Angele Sejatovič, roj. v Rosalnicah 3. X. 1921, istotam bivajočemu; vsi trije se nahajajo v begstvu. Obtoženi so:

a) prevratne združbe (čl. 4. narodbe z dne 4. X. 1941), ker so v Oostrogu pri Radovnici (Metlika) sodelovali v nedoločenem času do 31. maja 1942-XX pri prevratni združbi, naperjeni na nasilni prevrat političnega, gospodarskega in družbenega reda v državi;

b) oboroženega krdeča (čl. 16. narodbe z dne 30. X. 1941), ker so v zgoraj omenjenih časovnih in krajevnih okoliščinah pripadali oboroženemu krdeču, ustanovljenemu z namenom izvrševanja zločinov proti varnosti države.

Iz teh razlogov je sodišče Badovince Ilijo, Badovince Vladimirja in Badovince Marka spoznalo za krive pripisanih jim zločinov ter jih obsodilo na do smrti, na stalni preklitje opravljanja javnih služb, na stalni preklitje ter na stroške vzdrževanja v ječi. Sodišče je odredilo objavo

Dodatni deleži racioniranih živil za mladino do 18. leta — Povečanje dodatnega deleža kruha delavcem

Začeni s 1. decembrom je v zvezi z novimi ministrskimi odredbami določeno:

I.: da bodo v veljavi v Ljubljanski pokrajini razen osnovnega deleža še sledeči podatki:

a) za otroke do 3. leta: mesečno 500 gr. testenin, 500 gr. riža, 500 gr. sladkorja;

b) za otroke od 3. do 9. leta: mesečno 100 gr. sladkorja;

c) za mladino od 9. do 18. leta: mesečno 100 gr. sladkorja ter dnevno 50 gr. kruha ali 42,5 pšenice, moke ali 75 gr. koruze moke.

Navedene dodatke bodo prejeli opravljeni s posebno dodatno nakaznico »GM«, ki bo imela na desnem robu za otroke do

3. leta črko »a«, za otroke od 3. do 9. leta črko »b« in za mladino od 9. do 18. leta črko »c«.

Običinski preskrbovalni uradi naj vpoštevajo nove dodatke že pri naročilu nakaznice za mesec december in naj sporoče število upravičencev posameznih grup a), b) in c).

II.: da se poveča dodatni obrok kruha delavcem dnevno za 50 gr. kruha ali 42,5 gr. pšenice moke ali 75 gr. koruze moke, tako, da bodo prejeli dnevno ročni delavci 150 gr. kruha težki delavci 250 gr. kruha in najtežji delavci 350 gr. kruha.

Dodatek bodo prejeli upravičenci z dodatno nakaznico SDI, na katere odrezkih bo z rdečo barvo natisnjeno »150« gr.

Gospodarstvo

Oskrba Nemčije z lesom

Pretekli četrtlet se je v Berlinu pričelo XI. zasedanje za lesno stroko, na katerem je ministrski ravnatelj Eberts iznesel nekaj zanimivih podatkov o nemškem lesnem gospodarstvu.

Oskrba Nemčije z lesom se je že pred vojno bistveno spremenila. Leta 1923 je Nemčija zabeležila največji uvoz inozemskega lesa, namreč 19,5 milijona prostornih metrov, v letih gospodarske krize pa je uvoz padel na minimum in so v gozdovih ležale velike količine posekanega lesa. Pozneje pa se je potrošnja lesa zopet pričela naglo dvigati in danes je večja kakor kdajkoli, zato pa je tudi oskrba težavnejša. Z normalnim prirastkom lesa v gozdovih krije Nemčija le dve tretjini svoje potrebe. Mankajoča zadnja tretjina se sedaj krije pretežno s povečano sečnjo in le v manjših količinah se les uvažuje.

Ceprav bo po vojni odpadla potrošnja lesa za vojne svrhe, se bo primanjkljaj verjetno še povečal, deloma zaradi večje potrošnje v zvezi z obnovou porušenihih področij in z gradnjo stanovanjskih hiš, pa tudi zaradi tega, ker bo treba sečnjo v domačih gozdovih po vojni omejiti. V zadnjem desetletju se je potrošnja lesa v Nemčiji znatno povečala tudi zaradi rastoče proizvodnje umetne svile in celulozne volne. Ze sedem let je Nemčija primorana sekati več, kakor znaša prirastek in sedaj presega sečnja normalni prirastek za 50%. Ta prekomerna sečnja je v vojnih letih nujno potrebna. Zato pa mora biti nepremakljiv cilj nemškega gozdnega gospodarstva, da se takoj po vojni prekomerna sečnja ukine in da se preko tega sečnja še zniža pod normalni prirastek, tako da se bodo lahko obnovili gozdovi.

Za kritje nemške potrebe lesa so potrebni še drugi ukrepi, ki so že v teku in gredo za tem, da se dvigne tekoča proizvodnja lesa. Dela za pogozditev golčav so bila v zadnjih letih izvršena v znatnem obsegu. Gozdovi so bili zasajeni v področjih, ki se kmetijsko ne dajo dobro izkoristiti. Pozornost pa je bila posvečena tudi obnovi majhnih zasebnih gozdov, zlasti pa saditvi hitro rastočih dreves, posebno topolov. Ko bodo po vojni zgrajene primerne prometne zveze, ko bodo urejene rečne plovnice zveze z vzhodom, bo mogoče povečati uvoz lesa iz severne in vzhodne Evrope. Zboljšanje oskrbe se lahko doseže tudi s štedljivo uporabo lesa, ki se da na mnogih področjih nadomestiti z drugim gradivom (v gradbenih stroki), enako s popolnim izkoriščanjem razpoložljivih količin lesa, z zmanjšanjem odpadkov, z izkoriščanjem odpadkov, pa tudi na ta način, da se podaljša življenjska doba lesa z impregniranjem in drugimi zaščitnimi sredstvi.

Gospodarske vesti

— Vodenje registra, prejema in oddaje za tvrdke, ki prodajajo neposredno potrošnikom. Združenje industrijev za obrtnikov za Ljubljanski pokrajini opozarja na okrožnici, da morajo vsi industrijski, obrtniki in trgovci, ki prodajajo racionalizirane tekstilne izdelke, oblačilne predmete, kovčge, čevlje in torbe iz usnja neposredno potrošnikom, voditi od 1. novembra naprej register prejema in oddaje, ki se dobi pri Združenju trgovcev. Podrobna navodila za vodenje registra so podjetjem na razpolago v tajništvu Zveze industrijev in obrtnikov. Okrožnica še posebej opozarja, da je tudi po ukinjenju sedanega prodajnega vpisnika (kjer je bilo treba vpiati ime kupca in legitimacijsko listino) ostala v veljavi določba, po kateri se smejo oblačilni predmeti in tekstilni izdelki prodajati potrošnikom le proti predložitvi osebne izkaznice ali druge priznane legitimacijske listine. — Nadalje opozarja okrožnica podjetja, ki prodajajo neposredno potrošnikom, da morajo dodatno k že predloženi inventarju predložiti Pokrajinskemu svetu korporacij še prijavo točk v blagu in v rabavnihah po stanju o polnoči 31. oktobra. Prijavo je podati do 30. t. m. v dvojniki na obrazcih, ki se dobe v pisarni združenja.

— Cene za tipizirano tekstilno blago v Ljubljanski pokrajini. Združenje industrijev in obrtnikov Ljubljanske pokrajine objavlja v okrožnici z dne 26. novembra, da je Pokrajinska zveza delodajalcev na svoje vprašanje prejela od Fašistične konfederacije industrijev sporočilo, ki pravi, da morajo proizvajalci in groisti v starih pokrajinskih fakturirani blago, poslano v Ljubljansko pokrajino po splošnih navodilih, ki urejajo prodajne cene za tekstilne proizvode v notranjosti države. Proizvajalci in groisti v starih pokrajinah torej ne morejo fakturirati blaga, poslanega v našo pokrajino, po višjih cenah kakor jih je določilo ministrstvo korporacij.

— Bolgarska svobodna cona v luki Antivari. Na podlagi sporazuma med italijansko in bolgarsko vlado bo dobila Bolgarija v južno dalmatinski luki Antivari posebno svobodno cono. S tem v zvezi je bila tedni ustanovljena italijansko-bolgarska prevozna družba, ki bo skrbela za osebni in blagovni promet med luko Antivari in Bolgarijo. Tovorni avtomobili bodo vozili na proti Antivari — Korče — Sofija — Ruščuk.

— Zamenjava nemških rentnih mark. Sredi avgusta t. l. je bilo v Nemčiji objavljeno, da se vzamejo iz prometa bankovci nemške Rentne banke po 10, 50, 100, 500 in 1000 rentnih mark. Sedaj opozarjajo nemški listi, da bo rok za zamenjavo teh rentnih bankovcev potekel 15. decembra t. l. V prometu ostanejo manjši rentni bankovci (po 1 in 2 rentni marki), ki bodo še na novo izdani namesto iz prometa vzetih večjih bankovcev.

— Popis prebivalstva na Spodnjem Štajerskem. Glede na znatne strukturne spremembe, ki so nastale na ozemlju Spodnje Štajerske po lanskem priključitvi k Nemčiji, je nastala potreba, da se izvede ljudsko štetje. Zato je vodja Štajerske Domovinske zveze odredil popis prebivalstva po stanju v noči od 28. do 29. t. m. Popis bo izvršila Štajerska Domovinska zveza na vsem področju Spodnje Štajerske, razen na majhnem preseljenem področju A. Prebivalstvo je bilo pozvano, naj v času popisa, to je od sobote opoldne do ponedeljka zvečer ne odhaja brez potrebe z doma, sicer pa morajo svoji imeti pripravljene podatke o vseh, ki bodo odšli.

— Štetnja z električnim tokom v Zagrebu. Zagrebška mestna občina je izdala predpise o omejitvi potrošnje električnega

toka, ki veljajo od 1. decembra naprej. Predpise o omejitvah je bilo treba izdati, ker se je v zadnjih letih ponovno znatno povečala potrošnja električnega toka. Zagrebška električna centrala proizvaja sedaj preko 60 milijonov kilovatih ur električnega toka na leto in oskrbuje preko 75.000 odjemalec. Dolžina oddajnega omrežja je že prekočala 1000 kilometrov.

— Prvi daljnopisni stroji na Hrvaškem. Iz Zagreba poročajo, da so prispeli iz Nemčije prvi daljnopisni stroji, ki omogočajo po dobjeni zvezi (enako kakor pri telefonu) da pošiljatelj na daljnopisnem stroju enostavno tipka vest na stroj, pri prejemniku pa enak stroj besedi avtomatično sam tipka. Hrvatska uprava pošte, telegrafa in telefona bo v kratkem uvedla daljnopisno službo in bo v ta namen uredila daljnopisne centrale v Zagrebu, Osijeku, Sarajevu in Banja Luki.

— Prodaja podržavljenih židovskih podjetij na Hrvaškem. Urad za podržavljeno imovino pri zakladnem ministrstvu je obvestil zagrebško industrijsko zbornico, da bo v bodoče objavljali imena razlaščenih podjetij, ki so interesentom naprodaj. Bilance teh podjetij pa bodo interesentom v tej zbornici na razpolago.

— Iz hrvaškega gospodarstva. Hrvatsko ministrstvo za narodno gospodarstvo je izdalo pravilnik o prisilnem odkupu mleka in mlečnih proizvodov, ki določa, da se v krajih, kjer je to potrebno, uvede prisilni odkup mleka od proizvajalcev, in sicer za kritje potreb vojske, prebivalstva, bolnišnic in zavodov. Okrajna glavarstva morajo izvršiti popis vseh krav.

— Znatni dohodek Bolgarije od letošnje-ke vinske pridelke. Letos je imela Bolgarija izredno dobro vinsko letino. Na 165.000 ha vinogradov je znašal pridelek grozdja 500 milijonov kilogramov, ostanek pa je bil v glavnem vnovčen z izvozom grozdja ter s predelavo grozdja v mezo in marmelado. Bolgarija je letos izvozila 35 milijonov kilogramov grozdja, 30 milijonov kilogramov grozdne marmelade in 35 milijonov kilogramov grozdne meze. Celotni dohodek od letošnje letine grozdja se cenja na 3 in pol milijarde levov; od tega odpade 1,5 milijarde na izvoz.

— Prevoz mleka v lesenih posodah. Mađarske mlekarne organizacije so zaradi pomanjkanja posod za mleko iz pločevine, prevlečene s kostrum, napravili poskuse z lesenimi posodami. Ti poskusi so se prav dobro obnesli in so sedaj mlekarstva podjetja naročila 50.000 takih lesenih posod za prevoz mleka.

— Mehanizacija rumunskega kmetijstva. Prizadevanje rumunske vlade, da se mehanizira rumunsko kmetijstvo in modernizira način proizvodnje, je imelo za posledico znatno povečanje uvoza kmetijskih strojev. V letu 1941 je Rumunija uvozila za 1 milijardo levov kmetijskih strojev, letos bo uvoz dosegel 2 milijardi, za prihodnje leto pa so oddana že nadaljnja velika naročila in bo celotna vrednost uvoženih strojev dosegla 6 milijard. Lan je Rumunija uvozila 1000 traktorjev, 20.000 plugov, 4000 sejalnih strojev, 2000 kosilnih strojev, 10.000 okopalnikov, 4000 bran in 2000 mlatičnic. Letošnji uvoz pa je znašal doslej 2800 traktorjev, 40.000 plugov, 1500 sejalnih strojev, 250 strojev za sortiranje žita, 30.500 okopalnikov, 9200 bran in 2500 mlatičnic. Poleg tega je bilo letos uvoženih 200.000 kos, 250.000 sprov in 190.000 lopat.

— Organizacija uvoza novin, časopisov in knjig v Rumuniji. V Bukaresti je bila ustanovljena delniška družba »Interpress«, ki se bo bavila z uvozom novin, časopisov, not in knjig ter bo ustanovila razpošiljalnice v raznih krajih države. Pri podjetju so udeležene tudi nemške tvrdke, ki so od delniške glavnice 12 milijonov levov vpisale 7,2 milijona. Največ delnic je vpisala družba »Pressec« iz Berlina.

Kolektivna pogodba za trgovinske nameščence

je bila z veljavnostjo 1. decembra 1942 podpisana. Plače trgovinskih osebja (trgovinskih pomočnikov in ostalih nameščencev) se zvišajo takole:

- a) pri mesečnih prejemkih do 700 lir za 30 odst.,
- b) pri mesečnih prejemkih od 701 do 900 lir za 25 odst.,
- c) pri mesečnih prejemkih od 901 do 1000 lir za 15 odst.,
- d) pri mesečnih prejemkih od 1001 do 2500 lir za 10 odst.,
- e) pri mesečnih prejemkih nad 2500 lir za 4 odst.

Osebu s trgovskimi in višjimi funkcijami, omejenemu pod a) in b), ki nima več kot dve leti zaposlitve, se bodo plače zvišale za 20 odst.

Dne 15. decembra se izplača osebu iz prednjih členov božičnica v iznosu polmesne plače.

Osebu, za katero ne veljajo določbe § 234 obrtnega zakona, se zviša minimalna međa 2,16 lir za 30 odst.

Dne 15. decembra se izplača temu osebu šestdnevna božičnica.

Osebe, ki prejema že doslej večje prejemke, obdrži svoje prejemke neokrajene. Kolektivna pogodba ne velja za uslužbence mesarjev, klobasničarjev, pekov, slaščičarjev in medlarjev.

Popoln uspeh obrambnega posojila v Bolgariji

Sofija, 28. nov. s. Finančni minister je objavil, da je podpisovanje posojila za narodno obrambo doseglo vsoto 6 milijard 388 milijonov levov, dočim je država predvidevala vsoto 6 milijard levov.

Bolgarska trgovinska pogajanja

Sofija, 26. nov. s. Uradno poročajo, da bo 30. novembra prispela v Sofijo švicarska delegacija, ki se bo pogajala za obnovo trgovskega sporazuma z Bolgarijo, ki bo 31. decembra 1942. zapadel. Ob koncu tega meseca je predviden tudi prihod finske gospodarske delegacije. 7. decembra bo prispela v Sofijo hrvaška delegacija da obnovi nedavno zapadlo trgovinsko pogodbo.

Naročite se na romane Dobre knjige!

Kajnovno znamenje

Komunistični teroristi opravičujejo in poveljujejo
zločinski umor

Med Slovenci so bili v zadnjih dvajsetih letih umori zelo redki prikazani. Bilo je pač nekaj ubojev, to se pravi, da so v prepričanju bile zadane rane, ki jim je sledila smrt. Taki uboji so bili večinoma posledica alkohola ali prevelike razburanosti. Umori pa, ko človek premišljeno in namerno svojo žrtev napade in jo ubije, so pri nas skoraj izginili. Mislimo smo že, da je v naših krajih kultura že tako napredovala, da je sploh nemogoče, da bi se kdaj vrnil v dobo, ko bodo umori na dnevnem redu. Prepričani smo bili, da to je izključeno, ker je vendar kultura izbrisala iz našega ljudstva krvoločnost in ni več med nami divjakov iz pradavnine, ki bi našli dopadenje nad tem, da ugasnejo svojemu bližnjemu luč življenja. Pred dvajsetimi, tridesetimi leti smo se čudili, da na jugu Balkana živijo v gorovju in gozdovih hajduške družbe, katerim je bilo ubijanje bistveno del njihove zaposlitve. Zgledali smo se tudi, ko smo slišali, da take hajduške družbe najdemo zatočišče, hrano in streho še celo pri marsiškem prebivalcu, ki je sicer pošten in koristen član družbe. Čudili smo se, zakaj tak pošten človek ne odreče vsake pomoči hajduku in kako je to, da se ne zaveda svoje skrivne vloge v zločinskih hajdukih.

Mislili smo, da bi bile take prilike pri nas popolnoma nemogoče in da je izključeno, da bi se iz naše srede rodili in vzgojili morilci, izvenšči v redkih primerih ko zaide človek na zločinska stranpoti in se s tem izloči iz vse poštene družbe. Zaupali smo, da nas bo naša kultura obvarovala pred takimi prapradavnimi priklici. A zmislili smo se!

Leto in pol po tem, ko smo se zvedeli, da je bilo med našim narodom še mnogo skrivne krvoločnosti. Ta krvoločnost je tudi prej živela med nami in ni šele sedaj nastala. Morilci, ki smo jih videli letos na delu, so imeli že prej v svoji duši nagnjenje za morilski posel, le da so ta nagnjenja krotili, deloma iz strahu pred kaznjivo deloma ali morda se bolj pa pod moralnim pritiskom splošnega prepričanja, da je umor eden najbolj odvratnih zločinov.

Letos pa so se prilike zanje v tem pogledu spremenile. Komunistem je začel javno pridigati, da morilski posel ni zločin, ni nekaj gusnega in zaničevanja vrednega, ampak da je morilsko delo potrebno kakor kakor drugo vsakdanje opravilo. Komunisti so šli še dalje s tem, da so to delo označili kot važnejše in za doseg komunističnega cilja kot neogibno potrebno. Komunistična družba je označila vsak morilski akt za zmago. Zmagoslavje je javljala: »Ubili smo tega ali onega.« Vsa kulturni Slovenci se mora z žalostjo in obenem z gnusom in sramom spomniti na komunistične agitatorje, ki so po vsakem umoru zmagoslavje dvignili glave, se hvalili in bili ponosni na morilca. Posebno ogabni so bili vzklili: »Dve muhi na en udarec!«, s katerimi so se komunisti bahali, če sta dve žrtvi padli naenkrat. Dovolj žalostno je bilo, da se ti komunistični propagatorji niso zavedali svoje moralne propalosti in nizkosti, še bolj žalostno pa to, da so se našli ljudje, ki so jim odprli svoja ušesa in niso imeli poguma, nastopiti odločno proti njim.

V dobi, ko so se vstili komunistični umori, se je širila krilatica: »Žrtve morajo biti«. Kaj pomeni ta krilatica? Predvsem pomeni to, da samo z umori in to s številnimi in če treba z množicami umori bi mogli komunistem priti do veljave. Komunistični voditelji so dobro vedeli, da bi se mogli polastiti oblasti samo na ta način, da bi pomorili vse svoje nasprotnike, posebno inteligentne, poštene in odločne. Kakor so bili to poletje na dnevnem redu umori posameznih oseb, tako bi potem, če bi komunisti dobili oblast v svoje roke, se kar vstili množicni umori.

Krilatica »Žrtve morajo biti« pa pomeni še nekaj drugega. Komunistična propaganda je s to krilatico hotela vcepiti ljudstvu prepričanje, kakor da je umor vsakdanje politično sredstvo. Komunisti so skušali umoru pritisniti pečat potrebnega in koristnega dela, da je torej umor dopustno, da še celo zaslužno politično opravilo. Z žalostjo smo morali ugotoviti, da so to krilatico uporabljale tudi osebe, ki niso bile krvoločne, ampak hočejo biti marljubne in poštene. Komunistična propaganda je skušala najti pota tudi do ljudi, ki so bili v svojem srcu sovražni komunističnemu sistemu. Z lepimi besedami, z raznimi obljubami, posebno pa s tem, da so znali skrbno prikriti svoje prave namene, so komunisti pridobili mnogo takih simpatizerjev. Sedaj pa, ko so sneli krinko z obraza, ko so pokazali svoje prave namene, so ti zapeljanci izpregledali in spoznali, kako nizkotna je bila krilatica: žrtve morajo biti. Ta krilatica, dobiva sedaj v srcih ljudstva svoj pravi odjek, to je odjek brutalnosti in zločinstva. Pošten Slovenec smatra tistega, ki bi poveljeval umore in si zaželel novih žrtev, za pokvarjenca in zločinca.

Kako je bilo mogoče, da je iz našega ljudstva izbruhnilo toliko morilskega duha na dan? Vsa narod ima v svoji sredi ljudi s kajnovim značajem. Nekdo, v prazgodovinskih časih, je bil človek mnogo bolj krvoloč, kakor je dandanes. Vera, šola, kultura pa so nanj vplivale, da je izpremenil pogubnost in ogabnost krvoločnosti. Človeku so se odprle oči, da je izprevidel nizkotočnost in podlost zločina. Ustvaril si je ne samo zakone, družabni red temveč tudi duhovne pregrade, ki mu zabijajo ubijanje.

Komunistična propaganda pa je skušala te pregrade, ki si jih je človeštvo ustvarilo, odstraniti. Vsi kajnovi značaji, ki so živeli med nami, so z veseljem poslušali komunistično propagando, ki je pravila, da ubijanje ni nekaj ogabnega in gusnega ampak da je hvale vredno delo, seveda če se izvrši v korist komunizma. Osebe ki so zaznamovane s kajnovim značajem, ki nimajo duhovne milosti da bi se oprustile prapradavne krvoločnosti, vse take osebe so z veseljem poslušale komunistični evangelij, saj jim je ta dal priliko, da so mogli dati duška svoji krvoločnosti. Vse to so bili, da je prišlo nekdo, ki je rušil kulturne ovire proti krvoločnosti.

Strahovita preizkušnja v preteklem poletju nas je izučila, da narod, ki hoče živeti, ne le ne sme simpatizirati z morilci,

ker bi si s tem izstavljal zelo klavno moralno izpričevalo, temveč mora proti njim tudi odločno aktivno nastopiti. Izločiti jih mora iz svoje srede, jih kot morilce javno ožigosati in jim za vselej preprečiti njihovo pogubno delovanje, ki bi moglo uni-

Ker so te kozoroge v zadnji svetovni vojni deloma namerno, deloma nenamerno skoraj docela uničili, se je odločila malo let po svetovni vojni uprava kraljevega lovišča, da izpusti iznova kozoroge v divje skalovje Monte Rosa (druga najvišja gora Alp, 4638 m). Kupila je pri neki veletrgovini z živo divjadjo dve kozji in dva kozla, od katerih je tehtal eden 105 kg, njegovi rogovi pa so merili prek krivine več kakor meter in so bili pri nastavku debeli kakor nadlekt kakega moža. Temu kozlu je bilo ime Bubi; do- ločen je bil za očeta nove kozoroške družine. Stirje najboljši gorski vodniki so bili najeti, da spravijo za stajno kraljevske nagrade te kozoroge čim više med divje čeri Monte Rosa.

V štirih velikih zabojih je pripeljala simplosna železnica kozoroge v Visp. Pošiljk oje spremljal poseben odposlanec omenjene veletrgovine z živo divjadjo, ki je prej imenoval gorske vodnike takoj pri prvem srečanju posebej opozoril pred Bubi. Ta je bil na videz domač in ni kazal nikake pla- hosti pred ljudmi, vendar je bila potrebna po spremljevalčevem mnenju skrajna previdnost pred njim, zlasti ker je bil silno močan.

Kozoroge so naložili po navodil njihovega dosedanjega spremljevalca v zabojih na zaboto železnice, ki jih je pripeljala v petih urah na postajo Riffelgrat. Ta leži 3200 m nad morjem na podnožju gorskega velikana Monte Rosa. Tu so postavili zaboj na dvorišče tamkajšnjega hotela ter živali nakrmili in napojili. Drugo jutro naveščen naj bi se pri- čela nadaljnja pot.

Da pride na Monte Rosa, je treba naj- prej po ne preveliki strmini nekoliko navzdol, potem pa po širini preprečkati popolnoma zledenelo kotlino in se šele nato vzpenjati na švicarski strani po se- verni steni Monte Rosa. Odtod bi se mo- rali kozorogi pognati na stran Kraljevine, Trgovina, pri kateri so bili kozorogi kupljeni, je spravila te v zaboj tako, da so morali na polovico klečati in da je bila pod in nad vratom vsake živali pritrjena letva, ki je živalim glavo tako navzdol tiščala, da je bil gobec stalno nad hrano. Na ta način je bila kozorogom odvzeta možnost, da bi z rogmi razbili zaboj. Ker so se pa vozile živali v tem položaju šest dni, je svetloval pri oddaji njihov spremljevalec gorskim vodnikom, naj bi jih pustili en dan na takem prostoru, da bi si mogle odrevente in napol ohromele ude nekoliko razgibati, da bi na svobodi ne obležale.

Za hotelom je bilo majhno dvorišče, ki ga je obhajalo od treh strani 4 m visoko zidovje, četrta stran pa je bila zadnja stran hotela, tako da se je zdelo, da ži- vali nikakor ne morejo uiti iz tega pro- stora. Tu so odprli zaboj. Kozorogi se v resnici niso mogli premikati in so jih pustili en dan na takem prostoru, da bi si mogle odrevente in napol ohromele ude nekoliko razgibati, da bi na svobodi ne obležale.

Za hotelom je bilo majhno dvorišče, ki ga je obhajalo od treh strani 4 m visoko zidovje, četrta stran pa je bila zadnja stran hotela, tako da se je zdelo, da ži- vali nikakor ne morejo uiti iz tega pro- stora. Tu so odprli zaboj. Kozorogi se v resnici niso mogli premikati in so jih pustili en dan na takem prostoru, da bi si mogle odrevente in napol ohromele ude nekoliko razgibati, da bi na svobodi ne obležale.

Veliki kozel uide
Zaradi potrebne orientacije so se po- dali nato gorski vodniki v gore ter se vr- nili v hotel čez kakih pet ur. Tu jim je

Josip Suchy:

Gadje leto
Pravijo, da je bilo letos kačje leto. Kako so svojčas lovili kače, nam pri- poveduje pokojni Josip Suchy, v čer- gar literarni zapuščini smo našli te dni naslednjo zabavno slikico:

Z največjo nestrpnostjo smo pričakovali kamniški pobalini dobe, ko zazore črešnje v Palovčah. Za ta roparski pohod smo bili nad vse dobro opremljeni s popotnico, z gorjačami, malhami, cekarji in potrebnimi sredstvi za lov na gade.

Osnul je dan, obetajoč postati krasen in vroč in ob 6. uri jutraj smo se preko mo- stu v smeri Starega gradu pomakali znani purgarski poti: Sveščev Janez, Trščanovi fantje, Fuks in jaz — petorica. Prvo sta- cijo smo napravili na Tolsti gori. Tolsta gora naliči nosu pijačnika, ki so ga vinski duhovci sčasoma nabrekli, da je videti otečen; zato se gora imenuje tolsta. Prav pčeno smo se potili. Na vrhu smo si pri- voščili prvi zagrizek: kos kruha, kakor so ga običajno delili koscem na travniku, nič manjšega in nič večjega.

Tolsta gora je znana po svoji silni gadji zalegi. Za nas pamže, ki se nevarnosti ni- smo toliko zavedali, je bil lov na gade velik špas, seveda. Procej šestje smo zaslu- žili, ko smo na povratku pri glavarstvu od- dali glave ubitih gadov in modrasov. No-

čiti ves narod. Gorje narodu, ki nima mo- ralne sile, da bi izločil iz svoje srede take pokvarjene elemente! Zato mora ljudstvo, ki misli na svoj obstoj, aktivno reagirati na zločinstvo. Duhovno in fizično mora izločiti iz svoje srede take hudodelce in napeti vse sile, da jim onemogoči njih zlo- činski posel.

Vprašanje, ki se tu postavlja, ni torej le vprašanje duhovne zrelosti in visoke mora- le, ki se nagnosko upirata vsakemu poskusu zanašanja takšnih metod med nas, temveč je širše in povsem konkretno vprašanje naj-

učinkovitejšega aktivnega nastopa proti vsem takim izkoreninjenjem, ki se v do- seg svojih sobčnih ciljev ne bi pomis- ljali uničiti tudi vsega ljudstva in ga iz- brisati z zemeljskega površja. Pred toliko- mo moramo pokvarjenostjo se pač ne da- veliko razmišljati in filozofirati, storiti je treba nekaj več: dejansko iztrebiti vse one, ki so si v imenu svoje satanske ideje iz- brali umor svojih nasprotnikov za »zaslu-žno« politično in narodno opravilo. To ni le zadeva ideološke opredelitve, temveč za- deva vesti vsega naroda!

korakom v hotel, da bi spravili kozla spet v njegov zaboj. Ko so ga imeli pred zabojem, je poveljeval uslužbenec trgo- vine: »Polagoma ga izpustite in porinite v zaboj!« Toda Bubi se je naglo oprstil, da je ležalo v naslednji sekundi vseh de- vet mož na tleh in se preklinjajoč valja- lo pod njegovimi sunki. Neki fant je obupno zakričal. Kozel je klečal pred njim in ga skušal nasaditi na konca svoj- jih rog, ki sta se zadržala rezežu že globoko v meso, in je po raztrgani obleki curljala kri.

Nekoliko trdih gorskih palic je začelo zdaj pošteno padati po kozlu, ki se je za- el nazad umikati. S hrbotom se je na- slonil na steno, glavo pa je imel še vedno k sunku upognjeno. Vse je zbežalo z dvori- šča in z varnega motrilo kozla. Ker se je pripravil za skok, so začeli strahovi- viti vpiti. Nekaj jih je naglo splezalo z druge strani na zid in grozilo vihtelo svo- je gorske palice, tako da je kozel opu- stil namero bega. Vrgli so mu sena, ki ga je začel voljno žreti. Zavoljo varnosti so pa ostali na zidu in so morali z zobmi od mraza šklepetajoč gledati, kako se je Bubi vrnil in ulegel med ostale tri živali, ko mu je postalo mrazo.

Uslužbenec trgovine, ki je prodala ko- zle, je dal prinesiti štiri močne vrvi, ka- tere je zavil na enem koncu v tekočo zanko. Njegov načrt je bil: ker je vohal kozel v staji kože, gotovo ne bo zbežal, tako da mu bo mogel vreči zanko okoli vratu ali rog. Gorski vodniki naj bi držali drugi konec vrvi in s tem kozla tako dol- go, da bi ga on trdno zvezal. Previdno se je spizljal za kozla, ki je še vedno na- skakoval vrata in mu spretno zagnal zanko prek rog v trenutku, ko se je pri- pravil za nov naskok vrat. Vodniki so brzo zagrabili vrv in jo držali čvrsto. To- da namah se je kozel zasukal, začelo se je jezno pihanje, vodniki so ležali na tleh, uslužbenec trgovine pa je zletel ka- kor žoga po zraku. Stirje krepki gorski vodniki niso mogli zadržati kozla, ki je z rogmi krepko obdeloval na tleh ležečega uslužbenca trgovine. Enkrat so že pote- gnili kozla od moža, toda jezen strjeljal tilnika je zadostoval, da se je spet za- šel nad možem, ki mu je bil vrgel zanko čez roge. Ta se ga je skušal ubraniti s tem, da je tolkel kozla s koncem druge vrvi z vso silo po smrčku. Najbrž zavol- jo bolečin se je vzpel kozel na zadnje noge. Gorski vodniki so nategnili vrv, kozel se je prekucnil nazaj, spremljeva- lec se je vrgel z vso težo svojega telesa prek njegovih nog in jih pritiskal k tlu. Na pomoč so priskočili vaščani ter pomagali držati na tleh se otepačega kozla. Osemnajst krepkih rok je bilo po- trebnih, da so nesli težko žival korak za

Neverjeni nagon alpske živali
je pa rešil življenje obema

Se preden se je mogla vrv popolnoma odviti in bi moral Lojze s svojim telesom potegniti kozla v globino, je ta prednji nogi krepko uprl ob tla, pripognil glavo in napel tilnik. Lojzeta teža ga je sicer pritisnila na kolena, ni ga pa potegnila s seboj. V tem položaju je ostala žival ne- gibno nekoliko sekund, nato se je pričela skoraj nevidno pomikati na kolenih na- zaj. Od silnega napora so ji izstopile oči, vsaka mišica je bila do skrajnosti napeta. Toda kljub temu se je Bubi privlekel na širji prostor. Globoko spodaj je visel Loj- ze nepremično v zanki z glavo navzdol.

Pomoč je bila nujna. Težko pa je bilo vprašanje, kako bi se dalo Lojzeta rešiti. Bila je nevarnost, da bi se Bubi prestra- šil, če bi šli do njega, da bi prijel vrv,

ben gad nam ni ušel. Posebno prakso v pobijanju odnosno »pananju« gadov je imel Trščanov Pepek. Kadar črešnje zore, se gadje parijo, to se pravi leže tam na pešpotih v kolobarjih, ugrizeni drug v dru- gega v podobi črke O. Vedeli smo dobro, da gadje v tej legi niso nevarni. Kot lov- sko orodje nam je služil odrezan španski »štaberle«, ki smo ga na koncu precepili, precepek spojili z žico, da se ne bi trgla dalje, ter smo v precep vložili kamen, dr- žeč ob kraja palice narazen. Čim smo s temi vilicami stisnili gadjo glavo, je kamen- ček avtomatično odletel in namesto njega je gadja glava tičala v precepu. Gada, ki sta ležala v podobi črke O, se niti nista zavedala, ko smo ju ekspedirali v večnost. Posamezno smo pobijali z gorjačami. Ko smo Tolsto goro prek in prek očistili go- lazni, smo proti poldnevju odrinili v Pa- lovce.

Tačas se nismo poznali nahrbtnikov, pač pa cekarje in malhe. Za kosilo smo skoraj do gola izpraznili veliko črešnjevo drovo, ki je svoje košate vejave dvigalo tam v po- mertju Palovč. Bolj krščansko smo ravnali z drugimi črešnjami. Poiskali smo si le take črešnje, ki so nam gurmanom posebno uga- jale zaradi svoje trdosti in debelosti. Vsi cekarji in malhe so bili polni, ko smo za- radi nedostatka transportnih sredstev mo- rali zapustiti prikupne Palovce.

Na povratku smo se pomudili v Volč- jem potoku pri Šarčevih, kjer smo se nasi-

čili kislega mleka in črnega kruha. Ko se je zvečerilo, smo bili dona.

Drugi dan je v Kamniški privlekel ogje mož s Palovčih hribov. Ko je prodal ogje, se je napotil na glavarstvo, da naznati tam vso »strašno škodo«, ki jo je utrpel zaradi »do gologa obranili črešnje«. To pot smo imeli smolu. Pravkar so nam bili odšli nekaj dvajsete za gadje glave, ki smo jih bili tisti čas prinesli na glavarstvo, ko jo je tja primahal hudi Palovčan. Izšli smo se sami. Čim smo zagledali moža, ki bi ga, če bi že ne bil nam osebno znan, kot Palov- čana spoznali že p onjegovem z ogljem na- mazanim obličju, smo se pognali v dir. Oha, zdaj je pa možak tudi takoj vedel, da ima pred seboj tatove svojih sočnih črešenj.

Desetkrat toliko dvajsete, kakor smo jih dobili, so morali možu plačati naši roditelji. In bila je koza čela in volk sit. Samo mi reveži smo trpeli: batine in postne dni. Saj ni pravice na svetu!

»Ata, kako se pa roče osličkovemu oče- tu?«

»I, glej ga no, osel!«

»Ata, zakaj potem meni zmeraj pravijo, da sem osel?«

»Po obleki se predoči značaj dekleta.«

Nemogoče! Prepričan sem, da ima ve- čina današnjih deklet več značaja nego obleke.«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

»Tudi jaz tega ne vem!«

ter da bi strmoglavil v globino. Toda dru- gega izhoda ni bilo. To je najbrž slutil tudi Bubi, ki se ni niti ganil, ko so se mu približali. Le težko je stokal, kar se bilo znamenje, da so mu pohajale moči. Zavarovali so najprej kozla s tem, da so mu privežali okrog života vrv, katero so držali trije možje. Pri tem privezova- nju se ni Bubi niti premaknil. Nato so drugi trije možje počasi ped za pedjo vlekli Lojzeta navzgor. Po velikem na- poru so se prikazale nad prepadom nje- gove noge, še en potegljaj — in Lojze je ležal pred njimi sicer nezavesten, toda brez težjih poškodb. Istočasno se je zru- šil kozel tresoč se na tla. Gotovo bi ne bil mogel držati težkega Lojzeta niti sekunde več. Bil je tako izmučen, da se je dal mirno odvesti nazaj v hotel.

V zabojih proti vrhu

Po tej izkušnji so spravili majše tri živali v njihove zaboje, stargga kozla pa so pustili na dvorišču pod varstvom ene- ga od lovcev. Stirinajst ur so vlekli na štirih drogih zaboj za zabojem z veli- kim naporom kvišku, dokler niso prišli na polico, odkoder se je moglo dalje le po- zamač, a se to samo navezano. Eden od vodnikov je plezal naprej, drugi so čakali. Prvi je zabijal v steni železne klinje z ve- likimi karabinarji, skozi katerih ušesa je napeljeval vrvi; te so morali čakajoči vedno dovezovati, da so zadostovale za višino. Skoraj neverjetno se je zdelo, da bo plezajoči vzdržal to težo, ki bi ga la- hko vsak trenutek potegnila s stene v glo- bino. A vzdržal je in se privlekel do me- sta, kjer naj bi se koza izpustila. Tako so dobili neke vrste škripec. Zaboj so trdno privežali na vrv. Vrhnji vodnik je vlek el sebi, za drugi konec so vlekli spodnji. Delo je bilo naporno zlasti za prvega. Zaboj se je zibal navzgor in udarjal ob steno. Prav ob vrhnjem ple- zalcu se je razsul Oproščena koza je pre- strašeno zametala in obležala na ozki polici. Toda le za nekaj sekund, nato je skočila pokonci, vrgla glavo kvišku, lovi- la zrak na vse strani, globoko zadihala in zdirljala v mogočnih skokih proti ni- žini.

Streli, vriski in znaki rogov so pričali vlačilec zabojev, da jih je nekoliko ostrih oči Kraljevih lovcev opazovalo skozi daljnogled.

Na isti način so spravili v višino osta- le živali in nanosled tudi Bubi. Tega so pa tako zvezali, da se v zaboji ni mogel ganiti. Videli so ga nato prvič šele neko- liko mesecev pozneje, ko je uprava Kra- ljevega lovišča podklicala iste gorske vo- dnike, da bi pregnali orle, ki so pretli no- vi kozoroški družini.

Dr. L.

Skrb za ptice pevke

Ljubljana, 27. novembra.

Poleg mnogih drugih društev je v Lju- bljani še desetletja Društvo za varstvo in

Kronika

* **Rimska bibliografija.** Menda je bilo o malokaterem mestu na svetu napisano že toliko knjig in razprav kakor o Rimu. Pred časom je sklenil kraljevi italijanski zavod za rimska raziskovanja sestaviti obsežno bibliografijo o Rimu. K sodelovanju je bilo povabljenih 150 velikih knjižnic na vsem svetu, ki so rade volje prispevale podatke o vseh možnih knjigah in spisih, ki se tičejo Rima. In tako je zavod lahko sestavil bibliografijo, ki beleži 900.000 publikacij.

* **Starinska ladja.** Pri rezanju šote v Arcugnanu (Vicenza) so našli v globini poldruga metra kakšne 4 metre dolgo ladjo iz pradavne dobe. Ko so nadalje kopali, so našli sledove ostalih ladij. Starinoslovci, ki so brž prišli na najdišče, sklepajo, da je tu bilo v davnih časih pomembno tržišče.

* **Visokošolska zveza nemških žen** je bila te dni ustanovljena v Monakovem. V njej bodo združene vse visokošolske in na visokem študiju interesirane žene. Voditeljica ga. dr. Dammerjeva je v programatičnem nagovoru rekla, da bo nova visokošolska zveza sodelovala pri izbiri študija in se trudila, da bodo poslej stopale na visoko šolo samo visoko sposobne in poštenovalne dijakinje.

* **Meteor, ki je preplasil Evropo.** Novembra 1492 torej pred 450 leti, ko je bila Evropa vsa v navdušenju zaradi odkritja Amerike, je doživel alžasko mesto Ensisheim veliko presenečenje, o katerem je šla novica po Evropi prav tako hitro kakor ona o odkritju Amerike. V bližini mesta je namreč pri belem dnevu tresčil meteor, ki je tehtal, kakor je zapisano, dva stota in 80 funtov. Zaril se je v zemljo. Tresk so čuli po vsem Gornjem Porenju in tudi v Švici. Meščani in okolčani so hoteli k meteorju, ga izkopati in odbijati koščke za spomin, da od kamna pač ne bi bil ostal niti drobec, če ne bi bila vlada brž posegla vmes. Ostanek torej praznuje letos svoj visoki jubilej. Tehta še vedno 55 kg in je shranjen v rotovski dvorani pod stropom.

* **Tečaj strokovnih predmetov** — v središču mesta pri Trgovskem učnem zavodu, Kongresni trg 2 — prične začetkom decembra. Znanje knjigovodstva, stenografije in strojepisja zajamči vsakomur zaposlitev. Tečaj so uradno odprli. Novi, brezplačni prospekti na razpolago. Dijakom odobravamo znaten popust pri šolnini. Vpisovanje in informacije dnevno do 19. ure.

* **Letošnje Vodnikove knjige** (Vodnikova pratika 1943 in Kačeva povest »Na novinah«) bodo lepo in koristno božično darilo! Za 16 lir lahko napravite mnogo veselja in nudite zaželenega užitka svojim dragim. Zagotovite si pravočasno letošnji pomembni knjižni dar Vodnikove družbe! Prijave sprejema pisarna Vodnikove družbe.

žbe, Puccinijeva 5 (poslopje Narodne tiskarne), Knjižarna Tiskovne zadruge, Selenburgova 3, Knjižarna Učiteljske tiskarne, Franciskanska 6 in Sentjakobska knjižnica.

* **Stenografski tečaj** — novi — začetni in nadaljevalni prične 3. decembra. Pouk v vseh stopnjah: korespondenčno, debatno in parlamentarno pismo. Sodobna lahka učna metoda, popolna izvežbanost. Oddelek za slovensko, italijansko in nemško stenografijo (izbira po želji). Posebne vaje po diktatu. Vpiše se lahko vsakdo, za dijakine in posebnosti oddelek. Pouk bo dopoldne, popoldne ali zvečer dogovorimo. Prospekte laje: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Domobranska 15. Informacije na razpolago dnevno v pisarni ravnateljstva.

IZ LJUBLJANE

* **Novi grobovi.** Nepričakovano je preminil policijski nadzornik v pokouju g. Jernej Remic. Za njim žalujejo soproga Ivana, sin Egon, hčerka Anica in drugo sorodstvo. Pogreb bo v nedeljo ob 15. iz kapele sv. Krištofa na Zalah k Sv. Križu. — Za vedno je zapustil svoje zvanjnik državnih železnic v pokouju g. Ivan Sirec. Na zadnji poti bodo blagega pokojnika spremili v nedeljo ob pol 16. iz kapele sv. Petra na Zalah na pokopališču k Sv. Križu. — Umrl je policijski stražnik g. Dominik Zore. Zapušča ženo in dva otroka. K večnemu počitku ga bodo spremili v nedeljo ob 16. iz kapele sv. Jožefa na Zalah k Sv. Križu. — Pokojnik naj bo ohranjen blag spomin. Svojem pa izrekamo naše iskreno sožalje!

* **Smrt ugodnega gospodarstvenika.** Po kratki, mučni bolezni je umrl v slajmerjevem sanatoriju g. Matja Spreitzer, bivši veletrgovec v Ljubljani. Pokojnik je bil kremenit, pošten značaj, moč dela, pri vsem pa vedno vedrega in jasnega duha. Bil je daleč naokrog znan in zelo ugledna osebnost. Nadvse je ljubil planine in živel je ves za svojo družino. Pogreb bo danes, v nedeljo, ob 16. uri iz kapele sv. Jakoba na Zalah. Naj v miru počiva! Žalujemo naše iskreno sožalje!

* **Mraz je spet popustil.** Prav tako naglo kakor se je mrazovni val v petek zjutraj povzpelo do letošnjega jesenskega rekorda — 7,4° C, je spet uplahlil. Vsekakor je bila posledica nenavadnega mraza v petek zjutraj ta, da je ostalo ozračje tudi še čez dan močno ohlajeno, čeprav je sijalo sonce z jasnega neba. Skoraj ves dan je ležala nad Ljubljano prosojna meglica in slana in vije sta izginila šele opolne. Toploer je čez dan beležil komaj nekaj nad 2° C. Barometer je ponoči padel in sobotno jutro je bilo spet jesensko sivo. Jutranja temperatura je bila — 0,2° C in je bilo le malo slane.

* **Zadnja nedelja umetniških razstav:** Zdenko Kalin, Kregar, Omersa in Putrik v Jakopičevem paviljonu. Danes ob 11. uri bo po razstavi spet volstvo. Vodil bo predsednik društva SLU g. Saša Šantel. Ker je razstava odprta samo do 3. dec., opozarjamo ljubitelje lepe umetnosti, ki si razstave še niso ogledali, naj posetijo to pomembno manifestacijo moderne slovenske umetnosti. Prostorji so toplo zakurjeni.

* **Propustnice za kmetovalce.** V zvezi z notico, ki je bila objavljena v časopisu dne 18. t. m., opozarja Zdrženje kmetovalcev ponovno vse one kmete, ki bodo še nadalje potrebovali propustnice v svrhu obdelave polja in dela v gozdu, da se prijavijo v pisarni Zdrženja v ponedeljek in torek, t. j. 30. XI. in 1. XII. t. l. Vse prijavljene bo Zdrženje uvrstilo v posebne sezname in jih poslalo v potrditev pristojnim oblastvom. Po tem roku se prijave ne bodo več sprejemale. Kdor bo zakasnil, bo moral sam iskati možnost, da dobi propustnico. S seboj naj vsak prinese stare propustnice in potrdilo Gospodarskega urada.

* **Velikodušno darilo.** Akademski slikar g. Riko Debenjak je poklonil Zavodu za novotvorbe v Ljubljani prekrasno sliko pokojnega ravnatelja zavoda g. docenta dr. Josipa Cholewa. Sliko je poklonil iz hvalečnosti in v trajen spomin na moža zdravnik, ki se je ves žrtvoval samo za trpete in uboge. Uprava Zavoda za novotvorbe v Ljubljani se g. Riku Debenjaku za poklonjeno sliko, ki predstavlja čbenem tudi visoko umetniško delo najiskrenejše zahvaljuje.

* **Počastje spomina.** Namesto venca na grob blagopokojnega hotelirja g. Jerneja Černeta je daroval v počastje njegovega spomina g. Adolf Majer iz Ljubljane 150 lir za mestne reveže.

* **Razdeljevanje dodatnih obrokov racionalnih živil za november.** V sporočilu Prehranjevalnega zavoda Visokega komisiariata za Ljubljansko pokrajino, ki smo ga večer objavili, je bilo pomotoma navedeno, da veljajo dodatni obroki za mesec december namesto za november. Nadalje je bilo v zadnjem odstavku napačno sporočeno, da otroci do 3. leta prejmejo dodatni delež rizi 100 gramov namesto 1000 gramov.

* **Zdravniški pregled osebja, zaposlenega v živilski stroki.** se bo prihodnji teden nadaljeval, in sicer za osebje gostiln, mesarij, slaščičarn, prodajal povrtnine itd. vsak dan od 8. do 10. ure na mestnem fizikatu v Mestnem domu. Ta pregled je za vse osebje, torej za gospodarje in uslužbence, obvezen. Po določenem terminu bodo oni, ki se niso javili, strogo kaznovani.

* **Sporod III. simfoničnega koncerta** letošnje sezone, ki se bo vršil v petek 4. decembra, bo naslednji: 1. Rossini: Predigra k operi Tankred; 2. Grieg: Koncert za klavir in orkester. Solist prof. Anton Trost, priznani najodličnejši slovenski pianist; 3. Lajovic: Andante za veliki orkester; 4. Dvořák: Divja žena, simfonična pesnitev. Spored bo izvajal simfonični orkester, ki je sestavljen iz članov opernega in radijskega orkestra, dirigiral bo dirigent Drago Mario Sijanec. O posameznih točkah bogatega sporeda bomo priobčili še nekaj besed. Predvsem opozarjamo na izvedbo Griegovega Koncerta, ki bo prav gotovo poseben dogodek tega sporeda. Predprodaja vstopnic bo od jutri dalje v knjižarni Glasbene Matice. Koncert bo v veliki unijski dvorani. Začetek točno ob 18. uri.

* **Učite se strojepisja!** Novi eno-, dvo- in trimesečni tečaj prične 3. in 4. decembra. Najuspešnejša desetpismna učna metoda. Vaje iz korespondence, spisovanja pism, prošnje itd. Specialna strojepisna šola: Največja moderna strojepisnica, stroji raznovrstnih sistemov. Vpiše se lahko vsakdo, za dijakine in poseben oddelek. Novi tečaj tudi za stenografijo, knjigovodstvo, italijansko, nemščino itd. Izbira predmetov po želji. Vpisovanje dnevno. Prospekti s slikami na razpolago: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Domobranska 15.

* **Nesreče.** V ljubljansko bolnišnico so v četrtek in petek sprejeli spet več ponesrečenec. 66letna mestna uboga Franja Nadliškova iz Ljubljane je v zavetišču tako nesrečno padla, da si je zlomila levo nogo. Tudi 62letni mestni ubogi Gregor Potočnik je imel smolo in si je pri padcu zlomil levico. Pes je na Cesti dveh cesarjev popadel 50letnega raznašalca živiliških nakaznic Ignacija Poljanška in ga ogrizel po obeh nogah. Na slomorenici si je porezal prste na levi 11letni sin hišarice Anton Alič iz Sostrega. Levico si je zlomila pri padcu na cesti 75letna posestnica Marija Rozinkova iz Bresta pri Tomišlju. 66letni posestnik Josip Ambrož iz Višnje gore pa je padel v hlevu in si zlomil levico v rami.

* **Tečaj knjigovodstva** — novi — začetni in nadaljevalni prične 3. decembra. Preizkušena učna metoda s praktičnimi vajami: eno- in dvostavno, ameriško, družbeno, bančno in industrijsko knjigovodstvo, posebej kartotečni, kopirni siste-

Zadeta od torpeda italijanske podmornice, se ladja potaplja v alžirskih vodah

mi. Vaje v praktičnih pisarniških poslih. Vpiše se lahko vsakdo, za dijakine in poseben oddelek. Pouk bo dopoldne, popoldne ali zvečer, po želji obiskovalcev. — Posebni tečaj za stenografijo, strojepisje, italijansko, nemščino itd. Vpisovanje dnevno. Informacije, prospekte daje: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Domobranska 15.

* **Dramatsko-igralski tečaj.** Ze sedaj, še bolj pa v bodočnosti boste imeli koristi, če se prijavite v Igralsko-dramatsko šolo, ki se začne 10. decembra. Dnevno praktičen in teoretičen pouk. Vodijo priznani strokovnjaki. Prijavljanje dnevno od 8 do 12 in od 14 do 16, Mestni trg 17/L.

* **Italijansko, nemščino, angleščino in francosko** poučujemo po najmodernejši metodi. Začetni, nadaljevalni in dopolnilni tečaj; dopoldne, popoldne, zvečer. Novi tečaj prične 7. decembra. Prijavljanje dnevno od 18 do 12 in od 14 do 16, Korepetitorij, Mestni trg 17/L.

* **A. Žuček: Hranoslovje** je naslov nove lepi knjigi, ki je pravkar izšla pri Krajinski šolski založbi v Ljubljani in se dobi po vseh knjižarnah za ceno 22 lir. Strokovno oceno o knjigi bomo še priobčili.

* **Darujte otrokom** za Miklavža slikanice ali priprave knjige, ki jih ima v veliki izbiri v zalogi knjižarna Tiskovne zadruge, Selenburgova ul. 3.

* **Premog in drva** na nakaznice dobi pri tvrdki »GORIVO«, Karlovska 8.

* **Dijaki, študite s papirjem!** Zato kupite zvezke v knjižarni Tiskovne zadruge. Tam dobite tudi nov dijaški koledarček.

* **Jezikovni tečaj** — italijanski, nemški, francoski itd. — v središču mesta pri Trgovskem učnem zavodu, Kongresni trg 2 — prične začetkom decembra. Pouk dopoldne, popoldne ali zvečer (po želji) v začetnem, nadaljevalnem ali konverzacijskem oddelku. Najuspešnejša učna metoda. Tečaj so uradno odprli. Vpisovanje in informacije dnevno do 19. ure.

* **Bonbone, kavo, čaj, slaščice** v slaščičarni »Sport« dobite. Se priporoča slaščičarna »Sport«. Pražakova 12.

* **Nedeljsko zdravniško dežurno službo** bo opravljal od sobote ob 20. ure do ponedeljka do 8. ure zjutraj mestni zdravnik dr. Logar Ivan, Cesta 29. oktobra št. 7.

* **Konjsko meso** in salame od mastnih konj naprodaj po znižani ceni: torek, sredo in četrtek. Se priporoča Pušnik Rud., Sv. Petra nasip št. 29 (pri Zmajškem mostu).

* **Konje za klanje** kupuje po najvišji dnevni ceni Pušnik Rudolf, konj ki mesar, Karunova ul. 7 (pri trnovski cerkvi).

Iz Spodnje Štajerske

* **Obrtniška razstava** v Ptuj. Po vzgledu drugih spodnještajerskih okrožij so tudi obrtniki ptujskega in ljubljanskega okraja priredili obrtniško tekmovanje in razstavo. Prostor so bili dani na razpolago v ptujski okrožni hiši. Svečana otvoritev je bila pretekli ponedeljek. Ob tej priložnosti je bil sklican zbor ptujskih obrtnikov. Listi poročajo, da je tudi ptujska razstava prav zanimiva in uspešna. Tako je bilo pri tekmah samo v Ptujju proglašanih 20 obrtnikov za okrožne zmagovalce, v Ljutomeru pa 7. Nadalje je bilo v Ptujju razdeljenih 76 priznanih diplom, v Ljutomeru pa 49. Razstava je bila večeraj zaključena.

* **Solanje bolničarjev.** Nedavno je bil v Celju tečaj za bolničarje, ki so se ga udeležili mladeniči iz raznih krajev celjskega okrožja. Predavali so trije celjski zdravniki, razen tega so se mladeniči vežbali v

sportu in so sledila predavanja o narodnem socializmu. Od 29 tečajnikov jih je 24 opravilo izpit. Kakor v celjskem okrožju bodo v kratkem tudi drugod na Spodnjem Štajerskem prirejali tečaje za bolničarje.

* **Trije koncerti v Trbovljah.** Ljudsko vseučilišče v Trbovljah je bilo otvorjeno s simfoničnim koncertom, ki ga je priredil orkester Trboveljske okrožne glasbene šole. Glasbena šola je s tem pričela svoje novo šolsko leto. Sledili so tudi nadaljnji trije koncerti orkestra v Zagorju, Trbovljah in Hrastniku. Pod vodstvom Konrada Steclka je orkester igral lahko glasbo. Vsi koncerti so bili dobro zasedeni.

* **Smrtna nesreča** se je primerila v četrtek ob 18. uri na Jakominijevem trgu v Gradcu. Upokojeni stotnik Ernest Jossek, po rodu s Spodnjega Štajerskega, je hotel skočiti na tramvaj, vozeč proti kolodvoru. N astopnici pa mu je sprišnilo. Padel je pod kolesa in dobil tako hude poškodbe, da je bil že mrtev preden so prispeli reševalci.

Iz Hrvatske

* **Gradnja poštne garaže** v Zagrebu. Gradbeni oddelk glavnega ravnateljstva za javna dela je izdelal načrte za gradnjo poštne avtomobilske garaže v Harambašičevi ulici v Zagrebu. Po proračunu bo v ta namen potrošenih 80 milijonov kun. Z gradbenimi deli so že pričeli, izvajali pa jih bodo v etapah.

* **Delavski kino** v Zagrebu. Dvorana delavkega kina v Zagrebu je ena največjih in najsoodnejših kinematografskih dvoran v jugovzhodnem delu Evrope. V njej bodo odsluženo vsako soboto in nedeljo predvajali kinematografske predstave za delavstvo.

* **Gradnja cest** v veliki župi Lašva in Glaz. Ministrstvo za notranje zadeve je nakazalo tehničnemu oddelku v Travniku večje znoke za izvedbo javnih del. Med drugim je odobren kredit 1.055.000 kun za nadaljevanje del pri gradnji ceste Fojnica—Rostovo. V polnem teku so tudi dela na cesti Visoko—Kakanj, za katero je bil odoben kredit 2 in pol milijona kun.

Radio Ljubljana

NEDELJA, 29. NOVEMBRA 1942-XXI
8.00: Napoved časa; poročila v italijanski. 8.15: Koncert organista Napolitana. 11.00: Prenos pete mase iz bazilike Presv. Oznaničenja v Firenzi. 12.00: Razaga evangelija v italijanski (o. G. B. Marino). 12.15: Razlaga v slovenski (o. Sekovanič). 12.30: Poročila v slovenski. 12.45: Simfonična glasba. 13.00: Napoved časa; poročila v italijanski. 13.15: Poročilo Vrhovnega poveljstva. 13.30: Poročilo v slovenski. 13.45: Pisana glasba. 13.50: Vojaške pesmi. 14.00: Poročila v italijanski. 14.15: Koncert radijskega orkestra in Komornega zbora, vodi dirigent D. M. Sijanec. Slovenska glasba. 15.00: Poročila v slovenski. 17.15: Inž. Erik Eiselt: Kakšna je naša govedoreja — predavanje v slovenski. 17.35: Pisana glasba. 17.45: Orkester Cetra, vodi dirigent Barziza. 19.30: Poročila v slovenski. 19.45: Lahka glasba. 20.00: Napoved časa; poročila v italijanski. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenski. 20.45: Filmska glasba — orkester pesmi vodi dirigent Argelini. 21.15: Violinski koncert Alberta Dermelja, pri klavirju Marijan Lipovšek. 21.40: Predavanje v slovenski. 21.50: Trio Emona. 22.15: Operetno glasbo vodi dirigent Galino. 22.45: Poročila v italijanski.

Gospodje, pozor!

KLOBUČARNA „PAJK“

vam strokovno očisti, preoblikuje in prebarva klobuke vseh vrst po nizkih cenah. Na zalogi novi. Lastna delavnica. — Se priporoča

RUDOLF PAJK — Sv. Petra cesta 38
in MIKLOŠIČEVA CESTA 12

A. Božič Ljubljana

Franciskanska, ulica 3

Opozorite sv. Miklavža, da si za svoje obdarovanje izbere darila, kakor so, precizne ure, moderni nakit, krasno keramiko, servise s pravim srebrom t. t. d. — Taka darila so dragocena in trajne vrednosti.

Dr. Alfonz Kunst

specialist za zobne in ustne bolezni
je otvoril svojo ordinacijo na Kongresnem trgu 8, vhod Gledališka stolba 3-I. Ord. ure: 9—12 in 3—5.

V TAVCARJEVI ULICI Vam nudi trgovina

»Ciciban« pestro izbiro igrač in daril. — Na ogled Vas vlijudno vabi

A. ENGELMAN

Obvestilo

Obveščamo cenj občinstvo da zopet posiljamo v tovarno stare gramofonske plošče v predelavo, ter nam za dopolnitev vagona še manjka gotova količina Radi tega plačamo zvišano ceno 10. — za kilogram. Pohitite, ker ta zvišana cena velja samo za ta čez dopolnitve vagona količine.

Kupujemo tudi gramofone v kovčkih ter malo rabljene plošče in jih plačujemo po najvišji dnevni ceni!

»EVEREST« Ljubljana, Prešernova 44

KLOBUČARNA „PAJK“

vam strokovnjako očisti, preoblikuje in prebarva klobuke vseh vrst po nizkih cenah. Lastna delavnica. — Se priporoča

RUDOLF PAJK Sv. Petra c. 38

P. G. Wodehouse:

PODJETNI SAM

Humorističen roman

Moža sta se prepadeno spogledala. Dolly pa je nadaljevala, kakor da ne bi bilo nič.
»Pa novo obleko... In par novih čevljev... In nov solnčnik... Par novih rokavic... In pa...«
»Imej vendar trohico srca, moj cukrček!« je gošpod Molloy zajčal. »Usmili se!«

Dolly je ostala neizprosna.
»Gospodična iz dobre hiše ne more uspeti, če nastopi v slabem perju. To bi lahko že vedela. In tudi to bi lahko vedela, da vsak gentleman, ki zagleda pred seboj žensko, najprvo vrže oči po njeni obleki. Kar se tiče rokavic, vama je treba samo pogledati ti dve cunji, ki jih držim v rokah... Vprašajta svojo vest...«

»Oh, dobro, dobro,« je Chimp privolil.
»Velja,« se je vdal Soapy Molloy.
Obraz sta se jima skremžila. Saj sta bila dobri duši, a ta udarec je bil vendarle hud.

XIX

Pogovori

Gospod Wrenn se je zdrnil, in oči so se mu vročično, prestrašeno zasvetile, ko je vzdignil glavo iznad krožnika. Sedel je pri zajtrku, in kakor po navadi v vili »Sv. Rafaela«, je bilo ozračje tudi to jutro preprenoje s elektriko.

V življenju velja pravilo, iz katerega predmetja niso izvzeta. Misel na vlak ali tramvaj, ki ti jo

utegne pred nosom odpihati, visi nad dušo kakor Damoklejev meč in dela iz drugače mirnih ljudi živčne bolnike. Kdor je bil opoldne po »lunchu« srečal gospoda Wrenna na Fleet Streetu, bi bil nedvomno spoznal v njem prijaznega in priletnega gentlemana, toda ob uri zajtrka bi se bile tudi bengalskemu tigru hlače tresle, ko bi ga bil pogledal. »Kježiža?« je hlastnil v tisti predmestni zlobudravščini, ki se naredi iz angleškega jezika, kadar so usta polna opranežnega kruha in sadne meze.

»I, kje bi žvižgal, striček,« mu je ljubeznivo odgovorila Kay. »Saj pravim, da imate več ko dovolj časa.«

Gospod Wrenn se je nekoliko potolažen znova posvetil jedi. Pogoltni je dva ali tri kruhke in prijel za skodelico s čajem.

»Kjožura?«

»Cetr se ni bila.«

»Dobrovedšane?«

»Šele večeraj opoldne sem jo naravnala.«

Tisti mah je v dalji nekje tenako in skladno zavzvenelo.

»Ura v gimnaziji bije četrta,« je rekla Kay in z glavo pokazala v tisto stran.

Vročica gospoda Wrenna se je nekoliko poglobila. Če je bilo komaj četrta, mu ni bilo treba hiteti. Mogel si je privoščiti celo trohico kramljanja in z dobro voljo začeti delovni dan. Zleknil se je v naslanjaču in si z izrazom brezdelnega gospodičja prižgal cigareto.

»Kay, dragica,« je zdajci jecljal, gledaje za samovoljnimi kotanci dima, »pravkar sem mislil na tistega fanta, ki je bil večeraj pri meni... Na Sama

Kay se je zdrnila. Po čudnem naključju je tudi ona pravkar mislila na Sama.

Strahno zopno ji je bilo, da je morala misliti na tega predzrneža, a vendar ji je neugnano rojil po glavi.

»Menim, da ga bo treba te dni povabiti na večerjo,« je nadaljeval gospod Wrenn.

»Oh, ne!« je Kay odgovorila.

»Tako srečen je videti, da se je seznanil z nama. Še večeraj me je vprašal, ali sme kdaj za nekaj priti na vrta in si izposodi valjar za stezice. Kdaj je tudi, da je naša hiša edina v vsej sosesčini, kjer bi rad sklenil dobro prijateljstvo.«

»Če ga povabite na večerjo,« je z jeznim obrazom odvrnila Kay, »nu prav, tedaj pojdem jaz v mesto večerjat.«

»Ne gre mi v glavo, zakaj ti je ta mladi človek tolikan mrzek.«

»Saj niti jaz ne vem, a tako je.«

»On te pa očitno občuduje.«

»Občuduje me?«

»Samo o tebi govori... Venomer me vprašuje, kje si preživela otroška leta, ali si se zmerom tako česala in druge take stvari.«

»Oh!« je nekam razočarano rekla Kay.

»Zelel bi, da ne bi bila tako nevljudna z njim. Malce občevanja z njim bi se mi v prostem času kar prileglo. Tako prijeten fant je in toliko si prizadeva v svojem novem področju... Privolil je, da bo pisal stran »tete Izabele«. Se spominjaš, koliko preglavic sem zmerom imel s tem delom?«

»In to je vse, kar zna?« je Kay vprašala.

Gospod Wrenn se je zahajljal.

»Razume se, da ni,« je smehoma odvrnil.

»Zakaj se smeje, striček?« je radovedno vprašala dekle.

»Misli sem na to, kako je bilo večeraj,« je odgovoril gospod Wrenn. »Kordelija Blair je prišla k meni z enim svojih običajnih debelih rokopisov...«

»Tak ne, saj ni mogoče,« je sočutno vzkliznila Kay. Dobro je vedela, da preganja strička Wrenna krdo sodelavk, ki oblegajo uredništvo »Home Companiona« s svojimi zabajetnimi deli, in da je gospodična Kordelija Blair najnevarnejša izmed vseh teh zveri. »Kaj pa hoče že spet?«

»Umetnik, ki ilustrira »Srca v plamenih«, je menda narisal Leslieja Mordyka v dolgem fraku namesto v izprehajalni obleki.«

»Le zakaj ne vržete vsem tem groznim ženskam, ki vas prihajajo nadlegovat, črnika v glavo?« ga je vprašala Kay. »Ni prav, da ste tako vljudni z njimi.«

Mali oglasi

Kdor išče službo plača za vsako besedo L. 30. za drž. in prov. takso L. 50. za dajanje naslova ali šifro L. 2. Najmanjši iznos za te oglase je L. 1. Za ženske in dopisovanja je plačati za vsako besedo L. 1. za vse druge oglase L. 60. za drž. in prov. takso L. 50. za dajanje naslova ali šifro L. 3. Najmanjši iznos za te oglase je L. 10.

One male oglase, ki jih zaradi pomanjkanja prostora nismo mogli uvrstiti v današnji številnik, bomo priobčili v torek.

Uprava JUTRA

DRVA
PREMOG
GOMBAC
Gledališka 14

Službo dobi

Prodajalke

pridno in posteno za trgovno sadja in zelenjave sprejemem takoj. Naslov v vseh posl. Jutra. 16459-1

Postrežnico

pošteno in skrbno, iščem dnevno za nekaj ur. Rožna dolina c. XIX-14. 16447-1

Kuharica

z daljšimi zaposlitvami, večja gospodinjstva. 2 oseb dobi dobro mesto. Naslov v vseh posl. Jutra. 16422-1

Čevlji, pomočnika

dobrega za nova dela, sprejemem Jaro Jože, Lepodvorska 3. Plača do 200, služba stalna. 16399-1

Izvežbane metlarje

sprejemem. — Metlarje, Šajmerjeva. 16323-1

Brivskega vajenca

sprejemem takoj Rudolf Gradec, Poljanska 77. 16393-1

Samostoj. kuharico

katera opravlja tudi druga dela, išče malo družino. Plača in hrana dobri. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Perfektna«. 16386-1

Gospodinjstvo

pomočnico, ki zna kuhati, iščem za takoj. Naslov v vseh posl. Jutra. 16420-1

Prenočišče

brezplačno, dobi ženska ali moški, srednje starosti pri osemeletnem starejšem gospodu. Naslov v vseh posl. Jutra. 16407-1

Šiviljska pomočnica

dobi službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samoistojna«. 16317-1

Sodar

dobi službo takoj pri Bokarjev Ivan, sodar, Ljubljana, Litijska cesta. 16484-1

Kuharico

za izven ljubljane iščem za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kuharice«. 16483-1

Pridno dekle

valeno gospodinjstvih in vrtih del, sprejemem takoj. Naslov: Jamnik, Mala Dolnarska ulica 4, Trnovo. 16475-1

Gospod. pomočnico

ki zna nekoliko kuhati in opravljati dela doma, hišna dela, sprejemem, Plača 300 lir, hrana zadostna. — Istotam sprejemem dekle za čevljarico in za vrtne dela. Stanovanje in hrana v hiši. Plačilo po dogovoru. Stanko Simenc, vrtnar, Tomačevska c. 5, Sv. Križ, pokopališče. 16486-1

Železninarja

strokovnjaka, popolnoma samostojnega in zanesljivega, večerja tudi poljedelskih strojev, z večletno prakso, sprejemem. Ponudbe z navedbo dosedanjih zaposlitve na ogl. odd. Jutra pod »Strokovnjaki«. 16345-1

Perico

izvežbano v pranju in likanju sprejemem kavarna »Bomona« v Ljubljani. — Predstaviti se istotam dnevno med 10. in 12. uro. 16620-1

Služkinjo

za vsa hišna dela, iščem za takoj. Naslov v vseh posl. Jutra. 16534-1

Zensko

pošteno, ki bi v prostem času pomagala nekoliko v gospodinjstvu, sprejemem na brezplačno stanovanje. Naslov v vseh posl. Jutra. 16562-1

Spretna služkinja

za vsa hišna dela, iščem za takoj. Naslov v vseh posl. Jutra. 16579-1

Kuharico

samostojna za vsa dela v gospodinjstvu, ki govori malo italijansko, sprejemem takoj k dve-ema osebama. Naslov v vseh posl. Jutra. 16570-1

Postrežnico

sprejemem za popoldne. Dobi sodo s številnikom. — Jezerska 4, Sp. škola. 16615-1

Služkinjo

za vse sprejemem takoj. Istotam prodam rabljeno okna in vhodna vrata. Šiška, Beljanska 28. 16619-1

Kroj. pomočnika

za mehanično delo sprejemem takoj. Sodra Lovro, Tržaška cesta 28. 16619-1

Postrežnico

sprejemem takoj od 7. do 10. ure. Vidovdarska cesta 3-1. 16546-1

Kuharico

sprejemem takoj. Plača do 200. Vprašati od 10. do 12. ure. Igriška 2-1, desno. 16652-1

Sprejemem takoj

mehanike, kleparje in ključarje. Merkur, Puharjeva ul. 6. 16672-1

Kuharico

samestojna, ki opravi tudi druga dela, iščem za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra plača«. 16687-1

Kroj. pomočnika

in vajenca sprejemem Tomislav Danijel, Vodnikova ulica 108. 16692-1

Sprejemem

sedelarske pomočnika in šeparico, vajenca v usniti stroji. H. Glavčič, Ljubljana, Tržaška c. 9. Istotam sprejemem vajenca. 16669-1

Dekle

pridno, revnih in poštenih staršev, iščem za vsa hišna dela. Naslov v vseh posl. Jutra. 16698-1

Strugarja in mizarja

skoraj sprejemem. Vapetič, Bleiweisova cesta 35. 16694-1

Službo išče

Gospod

s perfektnim znanjem italijanske, izvežban v kemijo-farmaceutski stroji, išče gospodinjstvo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiva«. 16432-2

Gospodinjstva

večja kuha in vseh gospodinjstvih del, išče službo k eni ali dveh osebama, najraje bi šla k starejšemu gospodu. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiva«. 16436-2

Veš sem

strojopisja, stenografije, nemščine, v govoru preči italijansko, imam tri leta trgovsko-pisarniške prakse, najvišje občešnje strokovni, po poklicu učitelj s šolsko prakso, lahko bi ob enem pomagal otrokom pri učenju. Kdo bi me potreboval? Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mladost«. 16439-2

Gospod

nadvisje zanesljiva, skrbna in čista, ki ima samo eno sprejeto v celotnem svojem življenju, kateri se lahko zupna vsa doma in celo gospodinjstvo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samostojna«. 16438-2

Natakarica

pridna, poštena, želi službo za takoj ali decembra, hišnih del, išče. Naslov v vseh posl. Jutra. 16397-2

Mesto k otrokom

iščem. Sem izobražena in znam fino šivati. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nastop takoj«. 16514-2

Upokojenka

išče zaposlitev gospodinjstva ali kakšno koli službo. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gospodinjstva«. 16491-2

Mati s 16letno

hčerko išče službo hišnice v centru mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Hišnice«. 16482-2

Dekle

ki ima veselje do samostojnega manjšega gospodinjstva, želi službo. Naslov v vseh posl. Jutra. 16534-1

Gospa

zmožna slovenske, italijanske, šivanja ter vse druge vrste zaposlitve. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vestna«. 16527-2

Mladost

pridno, pošteno, išče mesto služkinje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ubojisti«. 16538-2

Brivski pomočnik

dobro delavec, želi menjati službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nastop takoj«. 16539-2

Kuharico

sprejemem za popoldne. Dobi sodo s številnikom. — Jezerska 4, Sp. škola. 16615-1

Postrežnico

sprejemem za popoldne. Dobi sodo s številnikom. — Jezerska 4, Sp. škola. 16615-1

Kuharico

sprejemem za popoldne. Dobi sodo s številnikom. — Jezerska 4, Sp. škola. 16615-1

Postrežnico

sprejemem za popoldne. Dobi sodo s številnikom. — Jezerska 4, Sp. škola. 16615-1

Kuharico

sprejemem za popoldne. Dobi sodo s številnikom. — Jezerska 4, Sp. škola. 16615-1

Absolventka

trg. šole, z nanjem italijanske, nemščine, stenografije in stenografije, išče primerno zaposlitev. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vestna«. 16530-2

Gospa z opravo

brezplačno stanovanje. V zameno nudi gospodinjstvo, event. oskrbo otrok. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poštena in spretna«. 16618-2

Mlada gospodična

trgovsko usposobljena — išče kakršnokoli zaposlitev. gre tudi k otrokom in v pomoč v gospodinjstvu. Ponudbe pod »Poštena in vestna« na ogl. odd. Jutra. 16618-2

Kuharico

sprejemem takoj. Plača do 200. Vprašati od 10. do 12. ure. Igriška 2-1, desno. 16652-1

Sprejemem takoj

mehanike, kleparje in ključarje. Merkur, Puharjeva ul. 6. 16672-1

Kuharico

samestojna, ki opravi tudi druga dela, iščem za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra plača«. 16687-1

Kroj. pomočnika

in vajenca sprejemem Tomislav Danijel, Vodnikova ulica 108. 16692-1

Sprejemem

sedelarske pomočnika in šeparico, vajenca v usniti stroji. H. Glavčič, Ljubljana, Tržaška c. 9. Istotam sprejemem vajenca. 16669-1

Dekle

pridno, revnih in poštenih staršev, iščem za vsa hišna dela. Naslov v vseh posl. Jutra. 16698-1

Strugarja in mizarja

skoraj sprejemem. Vapetič, Bleiweisova cesta 35. 16694-1

Službo išče

Gospod

s perfektnim znanjem italijanske, izvežban v kemijo-farmaceutski stroji, išče gospodinjstvo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiva«. 16432-2

Gospodinjstva

večja kuha in vseh gospodinjstvih del, išče službo k eni ali dveh osebama, najraje bi šla k starejšemu gospodu. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiva«. 16436-2

Veš sem

strojopisja, stenografije, nemščine, v govoru preči italijansko, imam tri leta trgovsko-pisarniške prakse, najvišje občešnje strokovni, po poklicu učitelj s šolsko prakso, lahko bi ob enem pomagal otrokom pri učenju. Kdo bi me potreboval? Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mladost«. 16439-2

Gospod

nadvisje zanesljiva, skrbna in čista, ki ima samo eno sprejeto v celotnem svojem življenju, kateri se lahko zupna vsa doma in celo gospodinjstvo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samostojna«. 16438-2

Natakarica

pridna, poštena, želi službo za takoj ali decembra, hišnih del, išče. Naslov v vseh posl. Jutra. 16397-2

Mesto k otrokom

iščem. Sem izobražena in znam fino šivati. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nastop takoj«. 16514-2

Upokojenka

išče zaposlitev gospodinjstva ali kakšno koli službo. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gospodinjstva«. 16491-2

Mati s 16letno

hčerko išče službo hišnice v centru mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Hišnice«. 16482-2

Dekle

ki ima veselje do samostojnega manjšega gospodinjstva, želi službo. Naslov v vseh posl. Jutra. 16534-1

Gospa

zmožna slovenske, italijanske, šivanja ter vse druge vrste zaposlitve. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vestna«. 16527-2

Mladost

pridno, pošteno, išče mesto služkinje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ubojisti«. 16538-2

Brivski pomočnik

dobro delavec, želi menjati službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nastop takoj«. 16539-2

Kuharico

sprejemem za popoldne. Dobi sodo s številnikom. — Jezerska 4, Sp. škola. 16615-1

Postrežnico

sprejemem za popoldne. Dobi sodo s številnikom. — Jezerska 4, Sp. škola. 16615-1

Kuharico

sprejemem za popoldne. Dobi sodo s številnikom. — Jezerska 4, Sp. škola. 16615-1

Postrežnico

sprejemem za popoldne. Dobi sodo s številnikom. — Jezerska 4, Sp. škola. 16615-1

Kuharico

sprejemem za popoldne. Dobi sodo s številnikom. — Jezerska 4, Sp. škola. 16615-1

Prodajalke

pridno in posteno za trgovno sadja in zelenjave sprejemem takoj. Naslov v vseh posl. Jutra. 16459-1

Postrežnico

pošteno in skrbno, iščem dnevno za nekaj ur. Rožna dolina c. XIX-14. 16447-1

Kuharica

z daljšimi zaposlitvami, večja gospodinjstva. 2 oseb dobi dobro mesto. Naslov v vseh posl. Jutra. 16422-1

Čevlji, pomočnika

dobrega za nova dela, sprejemem Jaro Jože, Lepodvorska 3. Plača do 200, služba stalna. 16399-1

Izvežbane metlarje

sprejemem. — Metlarje, Šajmerjeva. 16323-1

Brivskega vajenca

sprejemem takoj Rudolf Gradec, Poljanska 77. 16393-1

Samostoj. kuharico

katera opravlja tudi druga dela, išče malo družino. Plača in hrana dobri. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Perfektna«. 16386-1

Gospodinjstvo

pomočnico, ki zna kuhati, iščem za takoj. Naslov v vseh posl. Jutra. 16420-1

Prenočišče

brezplačno, dobi ženska ali moški, srednje starosti pri osemeletnem starejšem gospodu. Naslov v vseh posl. Jutra. 16407-1

Šiviljska pomočnica

dobi službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samoistojna«. 16317-1

Sodar

dobi službo takoj pri Bokarjev Ivan, sodar, Ljubljana, Litijska cesta. 16484-1

Kuharico

za izven ljubljane iščem za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kuharice«. 16483-1

Pridno dekle

valeno gospodinjstvih in vrtih del, sprejemem takoj. Naslov: Jamnik, Mala Dolnarska ulica 4, Trnovo. 16475-1

Gospod. pomočnico

ki zna nekoliko kuhati in opravljati dela doma, hišna dela, sprejemem, Plača 300 lir, hrana zadostna. — Istotam sprejemem dekle za čevljarico in za vrtne dela. Stanovanje in hrana v hiši. Plačilo po dogovoru. Stanko Simenc, vrtnar, Tomačevska c. 5, Sv. Križ, pokopališče. 16486-1

Železninarja

strokovnjaka, popolnoma samostojnega in zanesljivega, večerja tudi poljedelskih strojev, z večletno prakso, sprejemem. Ponudbe z navedbo dosedanjih zaposlitve na ogl. odd. Jutra pod »Strokovnjaki«. 16345-1

Perico

izvežbano v pranju in likanju sprejemem kavarna »Bomona« v Ljubljani. — Predstaviti se istotam dnevno med 10. in 12. uro. 16620-1

Služkinjo

za vsa hišna dela, iščem za takoj. Naslov v vseh posl. Jutra. 16534-1

Zensko

pošteno, ki bi v prostem času pomagala nekoliko v gospodinjstvu, sprejemem na brezplačno stanovanje. Naslov v vseh posl. Jutra. 16562-1

Spretna služkinja

za vsa hišna dela, iščem za takoj. Naslov v vseh posl. Jutra. 16579-1

Kuharico

samostojna za vsa dela v gospodinjstvu, ki govori malo italijansko, sprejemem takoj k dve-ema osebama. Naslov v vseh posl. Jutra. 16570-1

V najem

V najem
vzamejo večji kompleks
zemlje za obdelovanje.
Ponudbe pod »Zadruga«
na ogl. odd. Jutra.
16354-17

Usijarna
se da v najem. Jęglje,
Grosuplje. 16053-17

Parno pekarno
oddam takoj v najem.
Naslov v vseh posl. Ju-
tra. 16568-17

Lokalit

Poslovne prostore
večje, svetle in suhe,
v centru mesta, iscem za
mirno obrt. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Ta-
koj 17«. 16409-19

500 lir nagrade
dam onemu, ki mi pre-
skubi v centru en velik ali
dva manjša prostora (plin,
voda, elektrika) za zobo-
tehniško obrt. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Sve-
tost«. 16507-19

Vinsko klet
večje obsega, ali temu
primerna skladnica, iscem
za takoj. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Vino«. 16507-19

Poslovni lokal
s tremi pisarniškimi pro-
stori, iscem v sredini me-
sta. Vzamejo pa tudi šir-
ši pisarniške prostore v na-
jem. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Prostori«. 16532-19

Prodaj
na prometni točki dobro
vpeljan damski čevlji sa-
lon. Pisane ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Do-
ber promet«. 16647-19

Primeren lokal
že tudi temnejši, lahko tudi
na dvorišču, v sredini me-
sta. Ponudbe na oglašni
oddelki Jutra pod »Primeren
lokal«. 16648-19

Naiveč oglasov ima
»JUTRO«
Inserirajte torej tudi
VII

Posest

Parcelo
prodaj na sončni strani.
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Rabin denar«. 16465-20

Prodaj hiši
eno in dvostanovanjsko,
tovarniški četrti. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Po Lir 145.000«. 16500-20

Prodaj
dvostanovanjsko hišo z
ograjnim obdelanim vrtom
za Lir 170.000. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
16521-20

Kupim
parcelo v bližini centra ali
na periferiji. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Ne-
premičnina«. 16466-20

Hišo
kupim za Lir 1.600.000 ali
dve manjši. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Re-
sen kupec«. 16467-20

Kupim parcelo
do 40.000 lir. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Re-
sen«. 16675-20

Hišo
od 300.000 do 500.000 lir
kupim. — Informacije pri
Babnik, Tavčarjeva ul. 10,
16676-20

Prodaj krasno
stavbno parcelo proti ta-
kojnimu plačilu. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Miklavž 1942«. 16677-20

Prodaj parcelo
Kodeljevo, eno minuto od
travnjaka, brez posredoval-
ca. Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra. 16536-20

Ugodno prodaj
parcelo pri remizi. Po-
nudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Tako«. 16612-20

Vilo z vrtom
dvostanovanjsko, prodaj
za 350.000 lir. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Vi-
rove«. 16674-20

Večjo parcelo
kupim takoj. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Ob
Celovški cesti«. 16673-20

Posodim denar
ali odkupim hišo. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra pod
»180.000 lir«. 16580-20

Pol stanovanj, hiše
sredi mesta, vredne pol-
druge milijon, prodaj ozi-
roma zastavim za posojilo.
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Vrtem več«. 16671-20

Gozd
cca. 5000 m² kone Strlešja
ob Večni poti ugodno pro-
dam. Ponudbe pod »Tako«
na oglašni oddelki Jutra.
16630-20

Gozd v bližini hiš
ob Večni poti prodaj. Po-
nudbe pod »Ugodno gozde«
na oglašni odd. Jutra. 16631-20

Stavbne parcele
za vili iscem od 400-600
kvadratnih metrov po 60 lir
m² prodaj. Ponudbe pod
»Zaloška cesta« na oglašni
oddelki Jutra. 16633-20

Polovico vile
v bližini travnjake postaje
prodaj. Ponudbe pod »Dvest
minut od centra« na oglašni
oddelki Jutra. 16634-20

Prodaj
polovico vinskega nove
hiše v bližini kolodvora za
radi hipoteke. Ponudbe pod
»Četrta milijona« na oglašni
oddelki Jutra. 16635-20

Posodim
na prvo mesto ali odkupim
hišo. Ponudbe pod »60.000 lir«
na oglašni oddelki Jutra.
16636-20

Parcelo v Šiški
prodaj. Ponudbe pod »Tram-
vajski postaja« na oglašni
oddelki Jutra. 16636-20

Prodaj novo hišo
v mestu. Ponudbe pod »Več
stanovanjska« na oglašni
oddelki Jutra. 16587-20

Stavbno parcelo
v mestu prodaj. Ponudbe na
oglašni oddelki Jutra pod
»300 lir meter«. 16588-20

Kupim hišo
na prometni točki. Ponudbe
pod »Točka« na oglašni od-
delki Jutra. 16589-20

Hišo z vrtom
eno stanovanje s 3 sobami,
dva po eno sobo s kuhinjo,
prodaj na periferiji za 190
tisoč lir. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Se v me-
stu«. 16670-20

Hišo v mestu
stanovanjsko, prodaj pri
Sv. Petru. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Tramvaj-
ski postaja«. 16686-20

Stanovanje
ali celo novo hišo prodaj
po ugodni ceni. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
16685-21

Stanovanje
v centru mesta, iscem za
takoj. Ponudbe na oglašni
oddelki Jutra pod »Vino«. 16507-19

Enosob. stanovanje
iše malo zakonski par
brez otrok. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »To-
čen plačnik«. 16428-21a

2000 lir nagrade
dam tistemu, ki mi pre-
skubi tri do štirisobno
komfortno stanovanje s pri-
ključniki v centru mesta.
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Nagrada«. 16493-21a

Enosob. stanovanje
v bližini mesta, Kodeljevo,
Sv. Jožef, iscem za L. ali
15. december. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Mir-
na gospodinja«. 16523-21a

Tri do štirisobno
stanovanje, iscem, ev-
nudi 3 sobno v zame-
no, za 5-6 sobno. Na-
slov v vseh posl. Jutra.
16573-21a

500 lir nagrade
dobi, kdor mi preskubi eno-
sobno stanovanje, event. tu-
di garsonjero. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Ne
predaleče«. 16622-21a

Enosob. stanovanje
po možnosti opremljeno, za
dva osebi iscem. Ponudbe
na oglašni oddelki Jutra pod
»Plam pet mesecev naprej«. 16638-21a

Sobo odda
lepo, sončno, opremljeno s
posebnim vzhodom, oddam dve
mala opečna z lastno postelji-
nico. Cernotova ulica št. 9,
okraj VII. 16693-23

Prijazno sobo
s posebnim vzhodom, iscem
za eno ali dve osebi, oddam
v stalnem gospodu. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
16592-23

Sobo
lepo, sončno, opremljeno s
posebnim vzhodom, oddam dve
mala opečna z lastno postelji-
nico. Cernotova ulica št. 9,
okraj VII. 16693-23

ROBERT RAZNOŽNIK
LJUBLJANA, Pražakova ulica 8/I
Reprezentant tovarne
KLEIN & STIEFEL
Stroji za obdelovanje lesa

Kadar prodajaš, pre-
dele »Jutrove« oglase

KRZNO!

Damski in otroški plašč, krzno za obšive
in žep, mufi, ovratniki i. t. d.
pri
L. ROT, krznarstvo
Ljubljana, Mestni trg št. 5

GALANTERIJA IGRAČE
Ivan Samec
Ljubljana
DAMSKO MOŠKO
in OTROŠKO PERILO

C. E. I. S. A. COMPAGNIA ESPORTAZIONE IM-
PORTAZIONE SEMENTI AGRI-
COLE — DRUŽBA ZA IZVOZ IN
UVOZ POLJEDELSKIH SEMEN

Organismo economico della
Confederazione Fascista del
Commercianti per il commercio
coll'estero delle sementi e bulbi
da destinarsi alla semina agri-
cola. Vi fanno parte come so-
cie tutte le Ditte Italiane ope-
ranti nel ramo all'importazione
ed all'esportazione.
Per informazioni scrivere:
C. E. I. S. A. — Via Altabella 11 — Bologna

Gospodarski organ Fašistične
korporacije trgovcev za trgo-
vino z inozemstvom s sementi
in gomolji namenjenimi za se-
te v poljedelstvu. Člani so vse
italijanske firme, ki se bavijo
z uvozom in izvozom.
Po pojasnila pišite na:

PREVODI
IN VLOGE
v italijanski
PISARNA
L. VOLČIČ
Knafljeva 13

VSAK
naš naročnik
je zavarovan
A L I
ste poravnati
naročniki!

Urejuje: Davorin Ravljen — Izdaja za konzorcij »Jutra«: Stanko Virant — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja: Fran Jeran — Za inseratni del je odgovoren: Ljubomir Volčič — Vsi v Ljubljani

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom —
iscem, Naslov v vseh
posl. Jutra. 16396-23

Čedno sobico
s prostim vzhodom, oddam
solidnemu gospodu. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra.
16511-23

Sostanovalko
sprejemem. Trnovska ulica
št. 7-I. 16476-23

Opremljeno sobo
oddam s 1. decembrom o-
sebi, ki je ves dan odsoten.
Ogled od 10. do 14. ure:
Bezurovi, Mestni trg 17,
II. nadst. 16499-23

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom in so-
uporabo kopalnice, oddam
Zupan, Vitt. Emanuela III.
št. 46. Ogled od 10. do
12. ure. 16520-23

Opremljeno sobo
lepo s posebnim vzhodom,
oddam Bolgarska 21a, pri-
dičje. 16541-23

Opremljeno sobo
svetlo in čisto, oddam z
dobro hrano dvema gospo-
dicama. Kopalnica. Stross-
mayerjeva 4-I, desno, na-
sproti Poljanske gimnazije.
16543-23

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom, takoj
poceni oddam. Prekmur-
ska 1 (za art. vojaš-
nico). 16538-23

Prazno sobo
lahko s uporabo kuhinje
oddam. Naslov v vseh
posl. Jutra. 16566-23

Lepo opremljeno
sobi oddam. Beethov-
nova ul. 15, priti. 16571-23

Opremljeno sobo
z 2 posteljama, oddam.
Zaloška cesta, Rožna ulica
33-II. 16577-23

Sobo
v bližini kolodvora oddam.
Naslov v vseh poslovalni-
kah Jutra. 16693-23

Prazno sobo
lepo, sončno, s kopalnico
oddam. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Mirna«. 16523-21a

Opremljeno sobo
lepo, oddam takoj v cen-
tru mesta. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra. 16661-23

Oddam sobo
z eno ali dvema posteljama,
event. uporaba štedilnika.
Naslov v vseh poslovalni-
kah Jutra. 16645-23

Sobo
lepo, sončno, opremljeno s
posebnim vzhodom, oddam dve
mala opečna z lastno postelji-
nico. Cernotova ulica št. 9,
okraj VII. 16693-23

Prijazno sobo
s posebnim vzhodom, iscem
za eno ali dve osebi, oddam
v stalnem gospodu. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
16592-23

ROBERT RAZNOŽNIK
LJUBLJANA, Pražakova ulica 8/I
Reprezentant tovarne
KLEIN & STIEFEL
Stroji za obdelovanje lesa

Kadar prodajaš, pre-
dele »Jutrove« oglase

KRZNO!

Damski in otroški plašč, krzno za obšive
in žep, mufi, ovratniki i. t. d.
pri
L. ROT, krznarstvo
Ljubljana, Mestni trg št. 5

GALANTERIJA IGRAČE
Ivan Samec
Ljubljana
DAMSKO MOŠKO
in OTROŠKO PERILO

C. E. I. S. A. COMPAGNIA ESPORTAZIONE IM-
PORTAZIONE SEMENTI AGRI-
COLE — DRUŽBA ZA IZVOZ IN
UVOZ POLJEDELSKIH SEMEN

Organismo economico della
Confederazione Fascista del
Commercianti per il commercio
coll'estero delle sementi e bulbi
da destinarsi alla semina agri-
cola. Vi fanno parte come so-
cie tutte le Ditte Italiane ope-
ranti nel ramo all'importazione
ed all'esportazione.
Per informazioni scrivere:
C. E. I. S. A. — Via Altabella 11 — Bologna

Gospodarski organ Fašistične
korporacije trgovcev za trgo-
vino z inozemstvom s sementi
in gomolji namenjenimi za se-
te v poljedelstvu. Člani so vse
italijanske firme, ki se bavijo
z uvozom in izvozom.
Po pojasnila pišite na:

PREVODI
IN VLOGE
v italijanski
PISARNA
L. VOLČIČ
Knafljeva 13

VSAK
naš naročnik
je zavarovan
A L I
ste poravnati
naročniki!

Urejuje: Davorin Ravljen — Izdaja za konzorcij »Jutra«: Stanko Virant — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja: Fran Jeran — Za inseratni del je odgovoren: Ljubomir Volčič — Vsi v Ljubljani

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom, oddam
Naslov v vseh poslovalnicah
Jutra. 16396-23

Prazno sobo
veliko, oddam za vskladi-
ščenje pohištva. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
16662-23

Lepo sobo
s posebnim vzhodom, oddam
s 1. decembrom boljšemu
gospodu. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra. 16696-23

Opremljeno sobo
sončno, s posebnim vho-
dom, oddam v Ciri-Me-
todovi ulici sedaj Vno-
tlačnava 19, I n. desno
(Sv. Jožef). 16584-23

Sobe isče

Opremljeno sobo
lepo s posebnim vho-
dom in uporabo kopal-
nice isče gospod. Ponud-
be pod »Domače« na oglašni
odd. Jutra. 16473-23a

Dve sobi
v moderni hiši s soupora-
bo kopalnice iscem za ta-
koj. Ponudbe na oglašni odd.
Jutra pod »16029«. 16443-23a

Prazno sobo
išketa zakonca. Ponudbe na
oglašni odd. Jutra pod »Skrb-
na 34«. 16487-23

Opremljeno sobo
v centru, s posebnim vho-
dom, event. s hrano, isče
boljši gospod. Ponudbe na
oglašni odd. Jutra pod
»Opremljeno«. 16473-23a

Prazno sobo
s souporabo kuhinje, event.
s štedilnikom, iscem.
Ponudbe na oglašni odd. Ju-
tra pod »Soliden, točen
plačnik«. 16519-23a

Prazno sobo
s posebnim vzhodom, v cen-
tru, majhno, s centralno
kurjavo, iscem za takoj. —
Ponudbe na oglašni odd. Ju-
tra pod »Centralna«. 16523-23a

Sobo
s kuhinjo ali soupora-
bo kuhinje ali sobo, kjer
postavim štedilnik, iscem
za takoj. Ponudbe na
oglašni odd. Jutra pod »2
osebi«. 16582-23a

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom s stop-
nišča ali enosobno opre-
mljeno stanovanje s kuhinjo,
po možnosti v centru iscem.
Ponudbe na oglašni oddelki Ju-
tra pod »Nujno 1. de-
cember«. 16697-23a

Oddam sobo
z eno ali dvema posteljama,
event. uporaba štedilnika.
Naslov v vseh poslovalni-
kah Jutra. 16645-23

Sobo
lepo, sončno, opremljeno s
posebnim vzhodom, oddam dve
mala opečna z lastno postelji-
nico. Cernotova ulica št. 9,
okraj VII. 16693-23

Prijazno sobo
s posebnim vzhodom, iscem
za eno ali dve osebi, oddam
v stalnem gospodu. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
16592-23

ROBERT RAZNOŽNIK
LJUBLJANA, Pražakova ulica 8/I
Reprezentant tovarne
KLEIN & STIEFEL
Stroji za obdelovanje lesa

Kadar prodajaš, pre-
dele »Jutrove« oglase

KRZNO!

Damski in otroški plašč, krzno za obšive
in žep, mufi, ovratniki i. t. d.
pri
L. ROT, krznarstvo
Ljubljana, Mestni trg št. 5

GALANTERIJA IGRAČE
Ivan Samec
Ljubljana
DAMSKO MOŠKO
in OTROŠKO PERILO

C. E. I. S. A. COMPAGNIA ESPORTAZIONE IM-
PORTAZIONE SEMENTI AGRI-
COLE — DRUŽBA ZA IZVOZ IN
UVOZ POLJEDELSKIH SEMEN

Organismo economico della
Confederazione Fascista del
Commercianti per il commercio
coll'estero delle sementi e bulbi
da destinarsi alla semina agri-
cola. Vi fanno parte come so-
cie tutte le Ditte Italiane ope-
ranti nel ramo all'importazione
ed all'esportazione.
Per informazioni scrivere:
C. E. I. S. A. — Via Altabella 11 — Bologna

Gospodarski organ Fašistične
korporacije trgovcev za trgo-
vino z inozemstvom s sementi
in gomolji namenjenimi za se-
te v poljedelstvu. Člani so vse
italijanske firme, ki se bavijo
z uvozom in izvozom.
Po pojasnila pišite na:

PREVODI
IN VLOGE
v italijanski
PISARNA
L. VOLČIČ
Knafljeva 13

VSAK
naš naročnik
je zavarovan
A L I
ste poravnati
naročniki!

Urejuje: Davorin Ravljen — Izdaja za konzorcij »Jutra«: Stanko Virant — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja: Fran Jeran — Za inseratni del je odgovoren: Ljubomir Volčič — Vsi v Ljubljani

Glasbila

Krasno harmoniko
popolnoma novo, 12 basno
s 25 tipkami, prodaj. Po-
nudbe na oglašni odd. Jutra
pod »Ugodna cena«. 16461-26

Električni gramofon
s vdelanim ojačevalcem
in zvočnikom prodaj.
Naslov v vseh posl. Ju-
tra. 16576-26

Pianino ali pianetto
kupim ali vzamem v na-
jem. Ponudbe na oglašni odd.
Jutra pod »Uradnik«. 16617-26

Pianino
vzajem v najem, Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
16664-26

Stroji

Najboljše
šivalne stroje
dobite pri znani trgovki
Ivan Jax in sin, Via
Bleiwelsova 36 (Tyrševa).
J-148-M-29

Šivalni stroj
popolnoma nov, nemške
znane znamke, prodaj
ali zamenjam za živila.
Pred škofijo 19. Hišni-
ca. 16437-29

Cenj. interesentom
nudim prvotne švedske
stroje tako Univerzalne ka-
kor posamezne, ki so do-
bavljivi kratko ročno. Šved-
ske kvalitete tudi lagini li-
sti in ostalo pomožno orodje.
Zahtevajte brezobvezne
ponudbe »Elhoms« J. Sjek-
ko, stroji za obdelavo lesa,
Ljubljana, Sv. Petra c. 5.
16416-29

Kupim
pisalni stroj, železo-stru-
žnico, vrtni stroj, elek-
trični velik primar. Po-
nudbe s ceno na oglašni odd.
Jutra pod »Kakovost«. 16680-29

Šivalni stroj
nov, močan, nemške fir-
me, ugodno prodaj. —
Godec, Celovška c. 107.
16613-29

Računski stroj
v najboljem stanju pro-
a. Adamčič, Gospodarska c. 7.
16643-29

Šivalni stroj
z dolгим železnim poeni
prodaj. Na Peči 19, Kodel-
jevo. 16597-29

Kupim stružnico
za železo, rabljeno ali novo.
Ponudbe s navedbo cene in
stanja na oglašni oddelki Ju-
tra pod »Stružnica«. 16691-29

Pridelki

Rumeno korenje
in krmilna pesa sta v
pomikanju sena naj-
boljše nadomestilo krmu
goved, žlahti krav mle-
karic. Kupite ju pri Go-
spodarski zvezi v nje-
nih skladiščih v Maistro-
vi ulici št. 10, ali vsak
dopolndan na Pogodnje-
nem trgu v mesarski
stojnici Pr. Ocvirka.
16359-33

Seno, otavo
ali deteljo, do 2000 kg
kupim. Naslov v vseh
posl. Jutra. 16343-33

Širite